

PEŁNY OPIS KARIERY NAUKOWEJ

Ks. Tadeusza Biesagi SDB

KALENDARIUM BIOGRAFICZNE

Podstawowe dane biograficzne

- Tadeusz Biesaga, syn Jana i Anieli, urodził się dnia 07.01.1950 r. w Dębskiej Woli koło Kielc.
- W 1968 roku ukończył szkołę średnią, LO im. H. Sawickiej w Kielcach zdając tamże egzamin dojrzałości.
- W 1968 r. wstąpił do Towarzystwa św. Franciszka Salezego.
- W 1969 złożył pierwsze śluby zakonne, a w 1975 śluby wieczyste.
- W 1976 r. przyjął święcenia kapłańskie w Towarzystwie Salezjańskim.
- Brał udział we wielu Kapitułach Inspektorialnych Inspektorii Wrocławskiej oraz w 24 Kapitułach Generalnej Towarzystwa Salezjańskiego w Rzymie w roku 1996.

Studia

- 1969 - 1976 odbył studia teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie zakończone pracą magisterską *System prewencyjny w zakładach salezjańskich*, napisaną pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Mieczysława Majewskiego SDB i obronioną na KUL-u w 1976 r.
- 1976 - 1979 kontynuował studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, kierunek filozofia i otrzymał absolutorium z filozofii.
- 1979 - 1983 odbył studia doktoranckie na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, kierunek filozofia, zakończone w 1984 roku doktoratem.

Stopnie naukowe

- 1984 (16.V.) doktorat na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (na podstawie pracy: *Dietricha von Hildebranda epistemologiczno-ontologiczne podstawy etyk*, promotor prof. dr hab. Antoni B. Stępień).
- 1999 (27.V.) - kolokwium habilitacyjne na Wydziale Filozoficznym Papieskiej Akademii Teologicznej (na podstawie pracy *Spór o normę moralności*).
- 1999 (20.XI.) - zatwierdzenie nadania stopnia doktora habilitowanego przez Centralną Komisję do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w Warszawie.
- 1999 (09.XII.) - powołanie przez Radę Wydziału Filozoficznego PAT na Kierownika Katedry Bioetyki (obecnie Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie).
- 2000-2010 (od 21.I) Dyrektor Międzywydziałowego Instytutu Bioetyki PAT (obecnie UPJPII).
- 2003 (01.II.) powołanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego PAT w Krakowie.

- 2009 (12.III.) na drugim etacie powołanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego WSFP „Ignatianum” w Krakowie (obecnie Akademia Ignatianum).
- 2018 (01.I.) zatwierdzenie tytułu profesora nauk humanistycznych przez centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów w Warszawie.
- 2018 (01.VII) wręczenie nadanie tytułu profesora nauk humanistycznych przez Wielkiego Kanclerza UPJPII, Księdza Arcybiskupa, Profesora Marka Jędraszewskiego.

Praca i funkcje

- Od 1981 wykładowca w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie, takich przedmiotów jak: antropologia, etyka, teoria poznania, metodologia, semiotyka, historia filozofii nowożytnej i współczesnej, bioetyka.
- W latach 1986-1989 Kierownik Studiów w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie.
- W latach 1988 - 1996 adiunkt przy Katedrze Etyki na Wydziale Filozofii Akademii Teologii Katolickiej (obecnie UKSW) w Warszawie.
- Od 1996 pracuje na Wydziale Filozoficznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (obecnie Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie).
- W latach 1996 – 1999 adiunkt przy Katedrze Etyki na Wydziale Filozoficznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.
- W latach 1999 – 2020 kierownik Katedry Bioetyki na Wydziale Filozoficznym Papieskiej Akademii Teologicznej (obecnie Uniwersytet Papieski Jana Pawła II) w Krakowie.
- W latach 2000 – 2010 Dyrektor Międzywydziałowego Instytutu Bioetyki PAT (UPJPII).
- W latach 2000 - 2010 Kierownik Podyplomowych Studiów z Bioetyki MIB PAT (UPJPII).
- Od 2003 (01.02.2003) profesor nadzwyczajny PAT (obecnie UPJPII).
- W latach 2002 - 2016 na drugim etacie pracownik naukowy przy Katedry Etyki na Wydziale Filozoficznym Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie (obecnie Akademia Ignatianum).
- W latach 2006 - 2013 na drugim etacie Kierownik Katedry Etyki w Instytucie Filozofii na Wydziale Filozoficznym Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie (obecnie Akademia Ignatianum).
- W 2009 na drugim etacie profesor nadzwyczajny WSFP Ignatianum w Krakowie (AIK).
- W 2018 (01.VII) profesor tytularny.
- W 2021 (30.IX) emerytura na UPJPII i kontynuacja pracy dydaktycznej w WSDTS w Krakowie afiliowanym do UPJPII.

Pobyty za granicą

- 1978 kilkumiesięczne studium języka angielskiego w Anglii, w Oxfordzie.
- 1981 kilkumiesięczne studium języka angielskiego w Anglii, w Wincanton, Somerset.
- 1984/85 roczne studium języka angielskiego w Anglii, w Londynie.
- 1986 (1.VI – 30.VIII.1986) studium języka niemieckiego w Niemczech, na Uniwersytecie

w Monachium

- 1987/88 (3.II – 27.VIII) studium języka niemieckiego w Niemczech, na Uniwersytecie w Monachium.
- 1996 (19.II – 20.IV.1996) pobyt w Rzymie.

Współpraca z ośrodkami zagranicznymi i polskimi

Z pozycji Międzywydziałowego Instytut Bioetyki PAT i Katedry Bioetyki rozwinął współpracę naukową:

- w 1998 roku z National Catholic Bioethics Center, Brighton-Boston, MA, USA;
- w 1999 roku z Centrum Bioetycznym w Londynie: Linacre Center;
- w 2000 roku z Katolickim Centrum Bioetycznym *Fondazione Lanza*, Padwa, Włochy;
- w 2005 roku włączył Międzywydziałowy Instytut Bioetyki PAT (UPJPII) do Międzynarodowej Federacji Centrów i Instytutów Bioetycznych o Inspiracji Personalistycznej FIBIP, mającej swą siedzibę w Rzymie, w Centrum Bioetycznym Katolickiego Uniwersytetu Sacro Cuore;
- w 2001 z Komisją Etyki Medycznej, Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie oraz z Krakowskim Towarzystwem Lekarskim.
- w 2002 z fundacją i Redakcją „Medycyny Praktycznej” w Krakowie, w organizowaniu sesji etycznych, w ramach corocznych szkoleń, prowadzonych przez Towarzystwo Internistów Polskich oraz Oddział Krakowski Towarzystwa Ginekologów Polskich, oraz odpowiedzialność naukowa do 2010 r. za publikacje etyczne w dziale „Etyka” w czasopiśmie medycznym „Medycyna Praktyczna”;
- w 2007 z Federacją Polonijnych Organizacji Medycznych (z Prezesem prof. dr hab. n. med. Markiem Rudnickim) w organizowaniu sesji etycznych na Kongresach Polonii Medycznej (VI Kongres odbył się w roku 2007 w Częstochowie, VII w roku 2010 w Toruniu, a VIII – w roku 2013 w Krakowie);
- od 2007 z Częstochowskim Towarzystwem Lekarskim.

Członkowsko w organizacjach naukowych

- Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, oddział Societa Internazionale Tommaso d’Aquino, data przyjęcia 15.02.2000.
- Członek Komisji Etyki Medycznej Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie w latach 2002-2011.
- Członek Zespołu Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej (UKA) Oceniającego Instytutu Filozofii r. 2006.
- Członek honorowy Polskiego Towarzystwa Etycznego od 2011r.
- Członek Rady Naukowej Centrum Etyki Chrześcijańskiej im. Tadeusz Ślipko w latach 2016-2020
- Członek Rady Naukowo-Programowej Międzynarodowego Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności przy UPJPII w Krakowie w latach 2018 - 2021.

Członkostwo w redakcjach naukowych

- W Radzie Naukowej czasopisma: "Zeszyty Bioetyczne Pediatrrii", od jego powstania, czyli od roku 2003
- W Radzie Programowej rocznika: "Studia Ecologiae et Bioethicae" od jego powstania, czyli od roku 2004
- W Radzie Programowej kwartalnika: "Życie i Płodność" od powstania tego czasopisma, czyli od roku 2007
- W Radzie Redakcyjnej „Logos i Ethos” od roku 2008
- W Radzie Naukowej czasopisma „Filozofia Chrześcijańska” od 2014
- W Radzie Naukowej kwartalnika: „Seminare. Poszukiwania naukowe” od 2016.

Funkcje w redakcjach

- Redaktor serii książkowej "Studia z bioetyki" WN PAT od jej założenia, czyli od roku 2003
- Redaktor prowadzący dział "Etyka" w miesięczniku "Medycyna Praktyczna" w latach 2006-2010
- Członek Rady Naukowej działu „Etyka” w miesięczniku „Medycyna Praktyczna” od roku 2010
- Członek Komitetu Naukowego ds. krytycznego wydania dzieł zebranych Kard. Karola Wojtyły, powołanym przez abpa Marka Jędraszewskiego 13.06.2018.

Członkostwo w komisjach etycznych

- Członek Komisji Etycznej Krakowskiego Specjalistycznego Szpitala im. Jana Pawła II w Krakowie od 2012
- Członek Komisji Etycznej na UPJPII od 2016-2019
- Członek Komitetu Bioetycznego Dzieł Bonifraterskich w latach 2016-2018

Nagrody

- 2007 (20.X.) otrzymał nagrodę Rektora Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie za wybitne i twórcze osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne w Akademii
- 2009 (8.XII) odznaczony odznaką „Zasłużony dla Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie”
- 2011 (09.IX) odznaczony Statuetką Władysława Biegańskiego przez Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie w uznaniu zasług zawodowych i społecznych
- 2014 (30.IX) otrzymał nagrodę jubileuszową z okazji 35-lecie pracy naukowej
- 2015 (16.X) otrzymał nagrodę Rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej
- 2017 (21.VII) odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej

- 2019 (30.IX) otrzymał nagrodę jubileuszową z okazji 40-lecie pracy naukowej
- 2020 (05.XII) otrzymał nagrodę Rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej.

DROGA NAUKOWA

Dzieciństwo i studia

Tadeusz Biesaga urodził się 7 stycznia 1950 roku w wiosce Dębska Wola oddalonej 18 km od Kielc. Wychowywał się w rodzinie patriotycznej i religijnej. Jego ojciec Jan, wieloletni sołtys wioski i działacz społeczny poszerzał swoje gospodarstwo rolne oraz unowocześniał go przez zakup odpowiednich maszyn rolniczych. W ten sposób przewyższał kolektywizację i stawał się niezależny wobec ideologii komunistycznej. Jego matka Aniela aktywnie uczestniczyła w tym rozwoju i wychowaniu dzieci odznaczając się pracowitością i pobożnością. Tadeusz wraz z siostrą Władysławą i młodszym bratem Januszem wrastał w atmosferze patriotycznej, włączając się w prace w gospodarstwie. Przygotowanie maszyn do żniw, koszenie zboża, zwożenie plonów, młocka, kopanie ziemniaków, orka, troska o konie i inne zwierzęta domowe były jego naturalnym środowiskiem zdobywania pierwszych doświadczeń.

Następnym doświadczeniem była nauka i ukończenie w latach 1964 – 1968 Liceum Ogólnokształcącego im. Hanki Sawickiej w Kielcach. Mimo ideologicznej dykcji tego Liceum, zatrudnieni byli w nim bardzo dobrzy nauczyciele, którzy kształtowali uczniów nie tylko swoją szeroką wiedzą humanistyczną, historyczną, ale i swoją postawą patriotyczną, którą wynieśli z II Rzeczypospolitej. Szkoła jako nieliczna miała również zajęcia z łaciny, które prowadziła nauczycielka spotykana prawie codziennie przed lekcjami przez uczniów służących do Mszy św. w kościele garnizonowym znajdującym się naprzeciw Liceum mieszczącym się przy ul. Chęcińskiej 5. Z tego okresu na podkreślenie zasługuje studium literatury polskich i innych pisarzy prowadzone przez nauczyciela języka polskiego. Wymagał on zaznajomienia się i opracowania szerokiego spektrum lektur polskich pisarzy, poetów i patriotów. Natomiast nauczyciel historii korygował w rozmowach z uczniami to, czego brakowało i co było fałszywie propagowane w obowiązujących, komunistycznych podręcznikach. Dzięki temu uczniowie stykali się z humanizmem i patriotyzmem polskich pisarzy, z prawdą historyczną i takimi faktami jak np. układ Ribbentrop – Mołotow, napaść sowiektów na Polskę oraz heroizm Powstania Warszawskiego.

Kiełkujące od czasów dzieciństwa powołanie do kapłaństwa zostało u licealisty pogłębione zarówno przez wypożyczane przez niego książki od Księży Salezjanów z Parafii Św. Krzyża w Kielcach, jak też przez zjazdy ministrantów i lektorów organizowane przez Salezjanów w Oświęcimiu. Teoretycznie opisany w książkach i praktycznie realizowany charyzmat św. Jana Bosko wpłynął zaraz po ukończeniu LO w roku 1968 na jego decyzję

wstąpienia do nowicjatu Towarzystwa Salezjańskiego w Kopcu koło Częstochowy.

W latach 1969 - 1971 odbył on studia filozoficzne, i po rocznej praktyce pedagogicznej, w latach 1972-1976 – studia teologiczne w Wyższym Seminarium Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie. Studia te zostały zwieńczone stopniem magistra teologii, otrzymanym 27 maja 1976 r. na Wydziale Teologicznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, na podstawie pracy magisterskiej zatytułowanej: *System prewencyjny w zakładach salezjańskich*, napisanej pod kierunkiem ks. dr hab. Mieczysława Majewskiego SDB, Kierownika Katedry Katechetyki KUL.

Podczas studiów w Wyższym Seminarium Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie szczególny wpływ na formację studenta teologii miała działalność Metropolity Krakowskiego Kard. Karola Wojtyły, słynne kazania Prymasa Kard. Stefana Wyszyńskiego wygłaszane co roku na Skałce w Krakowie w miejscu męczeństwa św. Stanisława biskupa, wykłady z teologii pastoralnej ks. dr (hab.) Franciszka Blachnickiego, wykłady i seminarium z katechetyki ks. dr hab. Mieczysława Majewskiego, ćwiczenia z fonetyki Mieczysława Kotlarczyka - twórcy Teatru Rapsodycznego, z psychologii dr Wandy Półtawskiej jak też uczestnictwo w rozwijanym przez ks. Franciszka Blachnickiego ruchu oazowym, w zapoczątkowanym przez ks. Jana Palusińskiego SDB cyklicznym festiwalu muzyki i pieśni religijnej zwanym Sacrosongiem oraz w granym co roku w Wielkim Poście w Sali Teatralnej Seminarium Salezjańskiego Misterium Męki Pańskiej, prowadzonym muzycznie przez ks. Czesława Jabłeckiego SDB. W sumie był to owocny okres posoborowego ożywienia kościoła w Polsce, który mimo propagandy komunistycznej rozwijał się dynamicznie dzięki wybitnym osobowościom, pasterzom, naukowcom i twórcom polskiej kultury chrześcijańskiej.

W tej atmosferze zaraz po święceniach kapłańskich 22 maja 1976 roku przełożeni WSDTS skierowali na studia filozoficzne na KUL aż trzech neoprezbiterów: ks. Andrzeja Marynarczyka, ks. Tadeusza Biesagę i ks. Jerzego Machnacza. Była to szczęśliwa decyzja, gdyż wszyscy oni rozwinęli swoje kariery naukowe, wieńcząc je tytułem profesora. Pierwszy z nich wybrał studia i doktorat przy Katedrze Metafizyki pod kierunkiem O. prof. dr hab. Mieczysława A. Krąpca, pozostali dwaj – przy Katedrze Teorii Poznania pod kierunkiem prof. dr hab. Antoniego B. Stępnia.

Był to okres znaczącego wkładu KUL-u w rozwój filozofii i teologii w Polsce. Można powiedzieć, że w tym czasie na KUL-u wyróżniała się Lubelska Szkoła Filozoficzna z oryginalnie zinterpretowaną i rozwijaną filozofią tomistyczną (tomizm egzystencjalny) oraz z fenomenologią realistyczną (personalizm fenomenologiczno-tomistyczny). Ks. Tadeusz w latach studiów magisterskich (1976-1979) i doktoranckich (1979 – 1983) zetknął się na

Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL z wybitnymi przedstawicielami różnych nurtów filozoficznych takich jak tomizm egzystencjalny (O. Mieczysław Albert Krąpiec, S. Zofia Zdybicka, ks. Stanisław Kamiński i in.), fenomenologia (Antoni B. Stępień), filozofia transcendentna (Józef Herbut i in.) oraz personalizm realistyczny (Karol Wojtyła, Tadeusz Styczeń, Andrzej Szostek). Studia te zostały zwieńczone doktoratem, napisanym pod kierunkiem prof. dr hab. Antoniego B. Stępnia, zatytułowanym: *Dietricha von Hildebranda epistemologiczno-ontologiczne podstawy etyki*¹ i obronionym 16 maja 1984 roku.

Praca na uczelniach

Po obronie doktoratu ks. prof. dr hab. Tadeusz Styczeń zaproponował Księdzu Doktorowi zatrudnienie w nowo utworzonym na KUL-u Instytucie Jana Pawła II, ale przełożeni przydzielili go do pracy w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie, gdzie od 1981 roku prowadził liczne wykłady (z teorii poznania, etyki, metodologii, semiotyki, historii filozofii, bioetyki) oraz w latach 1986-1989 pełnił funkcję Kierownika Studiów.

W podjętej na prośbę ks. prof. dr hab. Tadeusza Ślipko SJ pracy przy Katedrze Etyki na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej Akademii Teologii Katolickiej (obecnie UKSW) w Warszawie (lata 1988-1996) Ksiądz Doktor zetknął się zarówno z tomizmem konsekwentnym Mieczysława Gogacza i jego uczniów, jak i z tomizmem esencjalnym wyżej wymienionego etyka i bioetyka Tadeusza Ślipko SJ. Owo spotkanie w sumie przynajmniej z trzema odmiennymi punktami wyjścia w filozofii i metodami jej uprawiania, wpłynęło na poszukiwanie przez niego jakiejś drogi przewyciężenia dychotomii: empiryzm – aprioryzm czy realizm – idealizm. W poszukiwaniach tych chodziło mu głównie o znalezienie obiektywnych podstaw etyki, a później bioetyki i etyki medycznej.

Od 1996 podjął on pracę na Wydziale Filozoficznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, która w roku 2009 stała się Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II. W latach 1996 – 1999 pracował jako adiunkt przy Katedrze Etyki na Wydziale Filozoficznym PAT. W latach 1999 – 2020 – jako kierownik Katedry Bioetyki na tym samym wydziale. W latach 2000 – 2010 – pełnił funkcję Dyrektora Międzywydziałowego Instytutu Bioetyki PAT i Kierownika Podyplomowych Studiów z Bioetyki MIB PAT. To właśnie tej katedrze i temu instytutowi poświęcił on najwięcej swych swoich wysiłków naukowych. Było

¹ T. Biesaga SDB, *Dietricha von Hildebranda epistemologiczno-ontologiczne podstawy etyki*, TN KUL, Rozprawy Wydziału Filozoficznego nr 41, Lublin 1989.

to bowiem pierwsze w Polsce instytucjonalne zajęcie się na uczelni bioetyką. W roku 2003 (1.02.2003) otrzymał on uczelniany tytuł profesora nadzwyczajnego PAT (UPJPiI).

W latach 2002 – 2016 pracował na drugim etacie jako kierownik i później pracownik przy Katedry Etyki na Wydziale Filozoficznym Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie (obecnie Akademia Ignatianum), gdzie w 2009 otrzymał uczelniany tytuł profesora nadzwyczajnego WSFP Ignatianum).

W 2018 (01 stycznia) Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów w Warszawie nadała Ks. dr hab. Tadeuszowi Biesadze tytuł profesora nauk humanistycznych a dyplom z tym tytułem został mu wręczony w Krakowie dnia 01.07.2018 przez Wielkiego Kanclerza UPJPiI, Księdza Arcybiskupa, Profesora Marka Jędraszewskiego.

Wobec różnych nurtów filozoficznych

Już w doktoracie (*Dietricha von Hildebranda epistemologiczno-ontologiczne podstawy etyki*), Tadeusz Biesaga SDB, wykorzystując doniosłe wglądy i opisy fenomenologii i ejdetyki, zrekonstruował podstawy etyki, akceptując w punkcie wyjścia metodę fenomenologii realistycznej i przeprowadzając krytyczną refleksję nad ograniczeniami empiryzmu.

W habilitacji (*Spór o normę moralności*²) poszukując podstaw tej normy, czyli podstaw kryterium dobra i zła, skupił się nad prawomocnością drogi filozofowania Karola Wojtyły, łączącej filozofię podmiotową (fenomenologię) z filozofią przedmiotową (tomizmem). W tym celu zajął się krytycznie deontologizmem etycznym Immanuela Kanta, aksjologizmem etycznym fenomenologów, eudajmonizmem etycznym wybitnych tomistów, sprawdzając czy zarysowana w personalistycznej szkole Karola Wojtyły metoda filozofowania potrafi się ostać w konfrontacji z wymienionymi nurtami filozoficznymi, czy jest ona na tyle uzasadniona by można jej użyć w dalszych badaniach podstaw etyki oraz w rozwiązywaniu szczegółowych problemów etycznych.

Wyniki pracy habilitacyjnej utwierdziły Księdza Doktora w słuszności obranej drogi filozofowania, polegając na wyjściu od fenomenu i od opisu danych, do fundamentu metafizycznego a w tym do realistycznego, ostatecznego wyjaśnienia. Na tej drodze, którą nazwał personalizmem realistycznym, rozwiązywał on szczegółowe problemy etyczne i bioetyczne publikując szereg artykułów usystematyzowanych w książce *Podstawy etyki i*

² T. Biesaga SDB, *Spór o normę moralności*, WN PAT, Kraków 1998.

bioetyki³ oraz w publikacji *Elementy etyki lekarskiej*⁴. W tzw. książce profesorskiej: *Spór o podstawy etyki medycznej. Teleologizm E. D. Pellegrino a kontraktualizm R. M. Veatcha*⁵, opracował on podstawy dla realistycznej i Hipokratejskiej a jednocześnie współczesnej etyki medycznej,

W badaniach filozoficznych ks. Tadeusza Biesagi można wyróżnić kilka obszarów. Jednym z nich było wypracowania własnej metody uprawiania filozofii poprzez konfrontację z różnymi nurtami etycznymi. W konfrontacji etyki autonomicznie stanowionych nakazów I. Kanta z etyką emocjonalnych odpowiedzi na wartość D. v. Hildebranda przedstawionej m.in. w artykule *Rehabilitacja roli uczuć w życiu moralnym w ujęciu Dietricha von Hildebranda*⁶ ujawnił on ograniczenia autonomizmu etycznego. Odróżnienie w szkole fenomenologów, w tym również przez D. v. Hildebranda intencjonalnych aktów emocjonalnych od biologiczno-psychicznych stanów emocjonalnych pozwalało przywrócić w moralności i w etyce rolę uczuć. Otwierało drogę do przewyciężenia zarówno psychologizmu czy emotywizmu etycznego (M. Schlicka, A. J. Ayera) jak też formalizmu etycznego (I. Kanta). Emocjonalna odpowiedź na wartość, nabudowana na odpowiedzi intelektualnej i podbudowująca odpowiedź wolitywną, przywracała radość i miłość w sferze moralnej. W ten sposób zachowana została lepsza współpraca w człowieku rozumu i serca oraz woli. *Adequatio cordis et voluntatis ad valorem* wymaga ze strony podmiotu spełnienia różnych warunków, dla uniknięcia zarówno atrofii jak i hipertrofii emocjonalnej, dla przewyciężenia w osobie ja pożądlwego i ja pysznego na rzecz ja prawego, pokornego i miłującego. Spełnienie tych warunków umożliwia włączenie i wykorzystanie uczuć w przeżywaniu i postępowaniu moralnym.

W innej konfrontacji etyki nakazów I. Kanta z etyką dobra-celu Arystotelesa i św. Tomasza w artykułach: *Cel czy nakaz racją działania moralnego*⁷ i *Dobro jako ratio cognitionis practicae i podstawa wyróżniania dziedziny praxis*⁸, Ks. dr hab. T. Biesaga ujawnił słabość autonomizmu i aksjologizmu etycznego w wyjaśnianiu roli sprawczości w

³ T. Biesaga SDB, *Podstawy etyki i bioetyki*, WN UPJPII, Kraków 2016.

⁴ T. Biesaga SDB, *Elementy etyki lekarskiej* Wydawnictwo Medycyny Praktycznej, Kraków 2006.

⁵ T. Biesaga SDB, *Spór o podstawy etyki medycznej. Teleologizm E. D. Pellegrino a kontraktualizm R. M. Veatcha*, WN UPJPII, Kraków 2014.

⁶ T. Biesaga SDB, *Rehabilitacja roli uczuć w życiu moralnym w ujęciu Dietricha von Hildebranda*, w: *Osoba i uczucia*, Zadania współczesnej metafizyki t. 12, red. A. Maryniarczyk, PTTA, Lublin 2010, s. 319-330.

⁷ T. Biesaga SDB, *Cel czy nakaz racją działania moralnego*; w: *Spór o cel. Problematyka celu i celowościowego wyjaśniania*, Zadania współczesnej metafizyki, t. 10, red. A. Maryniarczyk, PTTA, Lublin 2008, s.185-196.

⁸ T. Biesaga SDB, *Dobro jako ratio cognitionis practicae i podstawa wyróżniania dziedziny praxis*, w: *Osoba i realizm w filozofii*, red. A. Maryniarczyk SDB, K. Stępień, seria: Zadania współczesnej metafizyki, nr 3-

postępowaniu moralnym. Według niego zarówno samonakaz nie podający racji tego nakazu (I. Kant) jak i samo przeżywanie wartości (D. v. Hildebrand) nie są wystarczającymi wyjaśnieniami mechanizmu ludzkiej sprawczości. Autonomizm etyczny nie jest bowiem teorią realizacji dobra, lecz raczej teorią realizacji niezależności i autonomii czystego podmiotu. To właśnie założona przez Kanta idea autonomii czystego podmiotu, doprowadziła go do radykalnego przeciwstawienia się wszystkiemu co heteronomiczne, czyli do odrzucenia zarówno subiektywnych motywów postępowania, takich jak przyjemność, radość, korzyść, jak też obiektywnych racji działania moralnego takich, jak dobro, szczęście osoby ludzkiej. Racje takie – zdaniem Tadeusza Biesagi - można znaleźć w teleologii natury ludzkiej, w teleologii czynu ludzkiego skierowanego do rozpoznanego dobra-celu, które to dobro jest pożądane (*appetibile*) - porusza nas, gdyż jest współmierne naszej naturze (*conveniens*), doskonali naszą naturę (*perficiens*) i posiada doskonałość, którą może nas udoskonalić (*perfectum*) (św. Tomasz z Akwinu). Na tej drodze staje się zrozumiałe to, że moralność jest realizacją pełnej natury osoby ludzkiej. Tymczasem autonomizm etyczny w swej dualistycznej koncepcji człowieka, skierowuje imperatyw czystego rozumu przeciwko cielesności człowieka, czyli przeciwko realizacji jego pełnej psychofizycznej natury.

Publikacje poszerzające erudycję

Pewnym poszerzeniem obszaru poszukiwań podstaw etyki przez omawianego personalisty było sięgnięcie przez niego do filozofii dialogu (M. Bubera)⁹, do etyki czci dla życia (A. Schweitzera) i etyki spolegliwego opiekuna (T. Kotarbińskiego) czy nauki o moralności (M. Ossowskiej)¹⁰. Oprócz rekonstrukcji zasady dialogicznej czy genezy etyki czci dla życia i etyki godziwego opiekuna, ujawnił on podstawy antropologiczne tego typu propozycji etyki. W toku krytycznego namysłu podkreślił, że Martin Buber, w przewyciężaniu postkartezjańskiej egologii, absolutyzuje to, co jest „pomiędzy” Ja i Ty, przypisując temu funkcje transcendowania i tworzenia osobowych podmiotów. W stosunku do propozycji następnych etyków zaznaczał, że przyjęta w jakimś intuicyjno-witalnym doznaniu norma moralności przez Alberta Schweitzera, prowadzi do sentymentalizmu witalistycznego, w którym bez możliwości hierarchii istot żywych, nie da się w praktyce sformułować szczegółowych norm moralnych. Stwierdził, że zasadę spolegliwego opiekuna

4, PTTA, Lublin 2002, s. 233-244.

⁹ T. Biesaga SDB, *Antropologia Martina Bubera*, w: „Seminare” 17(2001), s. 225-248.

¹⁰ T. Biesaga SDB, *Norma moralności w etyce czci dla życia Alberta Schweitzera i w etyce godziwego życia Tadeusza Kotarbińskiego*, w: „Logos i Ethos” 2(9) 2000, s. 3-22; tenże, *Ossowska Maria, Powszechna*

Tadeusza Kotarbińskiego, bliską chrześcijańskiej normie miłości bliźniego, nie da się wywieść ze stadnego instynktu zachowania życia, czy też z szacunku ludzi godnych szacunku, gdyż to ostatnie uzasadnienie podpada albo pod zarzut ciągu w nieskończoność, albo zarzut błędnego koła.

Pogłębieniem erudycyjnym było również opracowanie przez Tadeusza Biesagę dwudziestu haseł opublikowanych w Powszechnej Encyklopedii Filozofii, w Encyklopedii Filozofii Polskiej, w Encyklopedii Bioetyki i w Leksykonie Socjologii Moralności. Są to hasła dotyczące koncepcji a) dyscyplin etycznych, b) różnych nurtów etycznych sygnowanych nazwiskami filozofów, c) różnych, ujętych historyczno-systematycznie stanowisk etycznych oraz d) niektórych problemów etycznych i bioetycznych. Z pierwszego działu opracował on koncepcję metaetyki i jej związku z etyką, oraz koncepcję bioetyki, szczególnie w jej współczesnym rozwoju. W drugim dziale przedstawił filozofię i etykę takich filozofów, jak D. v. Hildebrand, K. Wojtyła, M. Ossowska. W trzecim dziale zrekonstruował stanowiska: amoralizmu, hedonizmu, emotywizmu, sytuacjonizmu etycznego, relatywizmu etycznego, deontonomizmu, konsekwencjalizmu, kazuistyki. Pozostałe hasła dotyczyły koncepcji normy moralności, kategorycznego imperatywu, sumienia, embrionu ludzkiego i jakości życia.

Konfrontacja z personalizmem transcendentalem

Jednym z ważnych obszarów badań omawianego etyka była konfrontacja rozwijanego przez niego personalizmu realistycznego (inspirowanego realistyczną fenomenologią i filozofią arystotelesowsko-tomistyczną) z personalizmem transcendentalem (inspirowanym przewrotem filozofii nowożytnej). Badał który z tych nurtów dysponuje mocniejszymi argumentami swej słuszności. Słabe strony proponowanych uzasadnień antropologicznych i etycznych prowokowały do ich przewyższania. W tym względzie Tadeusz Biesaga inspirował się zarówno współczesnymi filozofami z kręgu filozofii analitycznej (Alasdair MacIntyre), fenomenologii realistycznej (Josef Seifert, Rocco Buttiglione), jak też filozofii realistycznej (Robert Spaemann, Vittorio Possenti).

Przewyższanie trudności utwierdzało go w **słuszność personalizmu rozwijanego w Szkole Karola Wojtyły**. Zarówno w pracy habilitacyjnej, jak też w artykułach *Karola Wojtyły poszukiwania etyki w Wykładach lubelskich* oraz *Twórca personalizmu*

*realistycznego*¹¹ podkreślał on słuszność obranej przez Karola Wojtyłę niejako „trzeciej drogi” filozofowania. Polegała ona na przejściu od fenomenu do fundamentu, od fenomenologii do antropologii i metafizyki i zdawała się pokonywać słabości zarówno etyki klasycznej jak i etyki nowożytnej i współczesnej. W publikacjach: *Personalizm K. Rahnera a personalizm K. Wojtyły w sporze o teologię moralną* oraz *Personalizm realistyczny a personalizm transcendentálny w sporze o uzasadnianie norm moralnych*¹² coraz mocniej przeciwstawiał się personalizmowi transcendentálnemu. Z pozycji personalizmu realistycznego skrytykował uleganie niektórych teologów katolickich filozofii I. Kant, którzy mimo deklaracji kontynuowania zasadniczej dla katolicyzmu filozofii Arystotelesa i św. Tomasza proponowali aprioryczną, idealistyczną strukturę filozofii i teologii moralnej. Normy moralne zamiast na prawie naturalnym osoby ludzkiej opierali oni na podstawowym wyborze oraz autoprojekcie siebie i autoprojekcie społecznym. Okazuje się bowiem, że sądów moralnych nie da się uzasadnić w oparciu o wymienione kategorie, albowiem sądy powinnościowe muszą być w dalszej kolejności ugruntowane w sędach słusznościowych (uzasadnianych antropologicznie) i ostatecznie w sędach egzystencjalnych (uzasadnianych na terenie metafizyki). W krytyce dualistycznej antropologii nowej teologii moralnej demaskował on zniekształcenia nie tylko pojęcia natury i wolności, ale również pojęcia rozumu. Rozum receptywny zamieniono bowiem na podporządkowany wolności oraz własnym wyborom rozum kreatywny, sumienie zredukowano do aktu decyzji, a realną, zastaną godność osoby – do godności postulowanej, zależnej od czyjegoś subiektywnego uznania.

Dalsze publikacje Tadeusza Biesagi potwierdzały obraną przez niego personalistyczną i jednocześnie realistyczną drogę filozofowania. W artykułach: *Godność a wolność w antropologii Karola Wojtyły* oraz *Autonomia a godność osoby*¹³ zajął się on określeniem zasadniczych dla antropologii i etyki pojęć godności i wolności osoby ludzkiej. W pierwszej publikacji krytycznie ocenił widoczne w tzw. moralności autonomicznej tendencje

¹¹ T. Biesaga SDB, *Karola Wojtyły poszukiwania etyki w Wykładach lubelskich*, w: *Historia i przyszłość bioetyki*, red. J. Brusilo, WN PAT, Kraków 2009, s. 65-74 przedruk w: *Jan Paweł II. Posługa myślenia*. Studia nad myślą Jana Pawła II, t. 9, red. J. Kupczak, D. Radziechowski, WN UPJPII, Kraków 2011, s. 99-107; tenże, *Twórca personalizmu realistycznego*, w: *Testi Joannis Pauli II*, red. S. Koperek, WN PAT, Kraków 2009, s. 217-232.

¹² T. Biesaga SDB, *Personalizm K. Rahnera a personalizm K. Wojtyły w sporze o teologię moralną* w: „*Analecta Cracoviensia*” Kraków 32(2000) s. 89-100; tenże, *Personalizm realistyczny a personalizm transcendentálny w sporze o uzasadnianie norm moralnych*, w: *W kręgu inspiracji personalizmu etycznego: Ślipko – Tischner – Styczeń*, red. P. Duchliński, WAM, Kraków 2012, s. 133-142.

¹³ T. Biesaga SDB, *Godność a wolność w antropologii Karola Wojtyły* w: *Ku rozumieniu godności człowieka*, red. G. Hołub, P. Duchliński, Seria: Studia z bioetyki, t. 4, WN PAT, Kraków 2008, s. 65-76, przedruk w: *Krakowska szkoła antropologiczna*, red. J. Kupczak OP, J. Majka, WN PAT 2009, s. 49-56; tenże, *Autonomia a godność osoby*, w: *Od autonomii osoby do autonomii pacjenta*, red. G. Hołub, P. Duchliński, T. Biesaga,

absolutyzowania wolności, polegające na oderwaniu wolności od aksjologii godności osoby i od normatywności natury ludzkiej, od prawdy o dobru moralnym. Wolność – jego zdaniem – jest zawsze w polu aksjologicznym godności osoby i to godność wyznacza jej jakie akty wolności są godne, a jakie niegodne osoby. Z tego punktu widzenia tendencje wypierania w etyce i bioetyce godności osoby na rzecz jej wolności – jego zdaniem – osłabiają, a nawet uniemożliwiają racjonalne uzasadnienie norm moralnych. Sumienia nie można redukować do aktów wolności, gdyż takie ujęcie relatywizuje normy moralne i podważa w osobie możliwość transcendencji jej ograniczeń. Jedynie sumienie jako akt rozumu receptywnego w jego związku z godnością i naturą osoby, z odkrytą prawdą o dobru moralnym, może być najbliższą normą moralności, umożliwiającą osobie transcendencję i rozwój moralny.

W artykułach: *Osoba a normy etyczne* oraz *Godność osoby ludzkiej a normy etyczne*¹⁴, przedstawił on cztery źródła i wymiary godności osoby ludzkiej, wyróżniając (1) godność ontyczno-aksjologiczną, którą posiadamy wraz z zaistnieniem; (2) godność aktualnie świadomego podmiotu, którą posiada człowiek aktualnie dokonujący aktów świadomej odpowiedzialności za siebie; (3) godność nabytą, albo moralną, którą nabywamy wraz z rozwojem swojej osobowości moralnej oraz (4) godność jako dar społeczeństwa i Boga, która nie tylko uwzględnia naturalne i nabyte walory danej osoby, ale może być też darem niezasłużonym, darmo danym, który nadaje pewien autorytet obdarowanemu i stawia mu nowe obowiązki moralne. Ukazał jakie uprawnienia etyczne generuje każda z wymienionych godności oraz jaki jest związek między nimi, które z nich są stałe, a które możemy nabyć i utracić. Krytycznie odniósł się do tych nurtów filozoficznych, które na terenie argumentacji etycznej pomijają godność ontyczną, posługują się jedynie godnością aktualnie świadomego podmiotu, wykluczając w ten sposób wiele ludzki z grona osób i podważając ich prawo do życia. Zdemaskował założenia filozoficzne tych nurtów, które posługując się ciasną epistemologią i naturalistyczną metafizyką oraz deskryptywną, funkcjonalistyczną teorią osoby i przez takie właśnie założenia dyskryminują osoby ludzkie, które nie spełniają kryterium aktualnej, świadomej odpowiedzialności za siebie i swoje interesy. Przeciwwstawił się tym tendencjom podkreślając, że prawo do życia jest niezależne od tego, czy człowiek aktualnie dokonuje czy nie dokonuje aktów świadomych, a to dlatego, że wyrasta ono z godności ontycznej, którą człowiek posiada od początku, w czasie prenatalnym, dzieciństwa,

Wydawnictwo Św. Stanisława BM, Kraków 2013, s. 165-183.

¹⁴ T. Biesaga SDB, *Osoba a normy etyczne*, w: *Spór o osobę w świetle klasycznej koncepcji człowieka*, P. St. Mazur (red.), WAM, Kraków 2012, s. 113-121; tenże, *Godność osoby ludzkiej a normy etyczne*, w: *Spór o naturę ludzką, Zadania współczesnej metafizyki t. 16*, red. A. Maryniarczyk, PTTA, Lublin 2014, s. 567-584

młodości, starości, jak również w czasie ciężkich neurologicznych czy psychicznych schorzeń. Źródłem tej godności jest bowiem jest racjonalna natura ludzka.

Własna metoda filozofowania personalizmu realistycznego

Tadeusz Biesaga już w pracy habilitacyjnej opowiedział się za sposobem filozofowania obecnym w dziełach Karola Wojtyły, a to dlatego, że wśród skrajności odnalazł w nich niejako trzecią drogę filozofowania, wytyczoną udaną syntezą fenomenologii z tomizmem, filozofii świadomości z filozofią bytu. Metoda ta nawiązywała bowiem do wielkich syntez czasów starożytnych w osobie Arystotelesa czy czasów średniowiecza w osobie św. Tomasza z Akwinu. Starła się ona przewyciężyć słabości filozofii nowożytnej i współczesnej widoczne w rozbiciu myślenia na skrajne i zwalczające się nurty, w których rozwijanie jakiś wątków polegało na radykalnym, skrajnym odrzuceniu wątków swych poprzedników. Tymczasem droga syntezy unika skrajności nurtów materialistycznych i idealistycznych, wykorzystuje twórczo dotychczasowe osiągnięcia filozofii, wkomponowuje je w myślenie realistyczne, które rozwijali genialni syntetycy filozofii w realistycznym nurcie arystotelesowsko-tomistycznym.

Metoda ta była stosowana i opisywana przez uczniów Karola Wojtyły, m.in. przez Tadeusza Stycznia. Dobrze wyraża ją tytuł artykułu Tadeusza Biesagi, który brzmi: *Primum ethicum et primum anthropologicum et primum metaphysicum conventuntur*¹⁵. W tej propozycji rozstrzyga się kwestię punktu wyjścia w filozofii, kwestię doświadczenia w danej dyscyplinie filozoficznej oraz kwestię związku dyscyplin filozoficznych, czyli potrzebę ostatecznego wyjaśnienia, które można znaleźć jedynie na terenie metafizyki. Okazuje się bowiem, że realną rzeczywistość świata, człowieka czy jego moralności doświadczamy w jednym akcie receptywnego poznania, który z powodów metodologicznych rozczłonkowujemy na wiele węższych aspektów bogatego przedmiotu, czyli na wiele doświadczeń i odpowiadających im dyscyplin filozoficznych. W tym względzie Tadeusz Biesaga inspirował się m.in. badaniami Kazimierza Krajewskiego, który w swej pracy stwierdził: „Perspektywy teoretyczne określonych nauk, zakorzenione w doświadczeniu, konstytuują się *uno actu. Primum ethicum et primum anthropologicum et primum metaphysicum conventuntur*. Oddzielenie doświadczeń od siebie jest dziełem refleksji, wyznaczonym metateoretycznym zainteresowaniem, czyli celem badawczym, ale nie jest

¹⁵ T. Biesaga SDB, *Primum ethicum et primum anthropologicum et primum metaphysicum conventuntur*, „Seminare. Poszukiwania naukowe”, t. 39, nr 3, 2018, s. 1-26.

zdaniem sprawy z tego, co bezpośrednio dane. Opis tego, co dane, polega na odróżnieniu i wyróżnieniu momentów doświadczenia. Oddzielenie jest dziełem refleksji. Izolacja momentów doświadczalnych gubi powinność, która jest najściślej związana właśnie z integralnym charakterem doświadczenia. Bezpośrednio dane jest **współdoświadczenie** doświadczeń w jedności aktu jednego i tego samego podmiotu”¹⁶.

Odróżnienie doświadczenia etycznego, antropologicznego czy metafizycznego pozwala znaleźć - zdaniem Tadeusza Biesagi - **punkt wyjścia dla każdej z tych dyscyplin**, opisać ich przedmiot i zagwarantować im niezależność. Nie znaczy to, że owo rozróżnienie doświadczeń oraz ich przedmiotu ma się zakończyć zignorowaniem ich związku ze sobą. Etyka – zdaniem omawianego personalisty - konstytuuje się **uno actu z antropologią i metafizyką**. Nie oznacza to, że należy ją wyprowadzać dedukcyjnie z antropologii czy metafizyki, lecz to, co dane w doświadczeniu moralności należy ugruntować w tych obu dyscyplinach, w odpowiedniej antropologii i metafizyce. Fenomen moralności zarówno zakłada jak i implikuje odpowiednią antropologię i metafizykę. Etyka, odkrywająca w punkcie wyjścia fakt moralny powinności afirmowania godności osoby dla niej samej, jest w ten sposób dyscypliną niezależną. Formułuje ona sądy powinnościowe afirmacji godności osoby dla niej samej. Sądy te domagają się ugruntowania w sądach słusznościowych formowanych na terenie antropologii oraz w sądach egzystencjalnych, formowanych na terenie metafizyki. Te drugie sądy określają konkretną treść danej normy moralnej, a te trzecie wyjaśniają realne źródła tych norm, przywołując nie tylko antropologiczne, ale ostateczne ich uzasadnienie. W ten sposób mamy uzasadnione jak powinność nas obowiązuje, co konkretnie nas obowiązuje i dlaczego ostatecznie nas obowiązuje. W ten sposób etyka ugruntowana jest w antropologii i w metafizyce. Jest nauką filozoficzną przekraczającą ograniczenia zarówno aprioryzmu jak i empiryzmu.

W tak rozwijanych podstawach etyki Tadeusz Biesaga stawiał i rozstrzygał zasadnicze problemy antropologiczne wskazując na właściwe relacje godności i wolności oraz na właściwe związki autonomii człowieka, czy jego autoteleologii z teleologią jego natury osobowej. (Zob. m.in. *Autoteleologia osoby a teleologia natury w antropologii Karola Wojtyły*¹⁷. Z pozycji tak wypracowanej metody filozofowania i tak uprawianej i uzasadnianej etyki analizował on szczegółowe problemy bioetyki i etyki medycznej.

¹⁶ K. Krajewski, *Etyka jako filozofia pierwsza. Doświadczenie normatywnej mocy prawdy jako źródło i podstawa etyki*, Wyd. KUL, Lublin 2006, s. 133.

¹⁷ T. Biesaga SDB, *Autoteleologia osoby a teleologia natury w antropologii Karola Wojtyły*, „Logos i Ethos” 53(2020), nr 1, s. 77–95; T. Biesaga, *Roberta Spaemanna próba przywrócenia myślenia teleologicznego*

Wkład w bioetykę i etykę medyczną

W duchu uzasadnianego przez siebie personalizmu realistycznego będącego kontynuacją Personalistycznej Szkoły Karola Wojtyły, w swych książkach i licznych artykułach analizował on ogólne i szczegółowe problemy etyki, bioetyki i etyki medycznej. Z książek zredagowanych przez niego można wymienić *Bioetykę polską*, w której opracowano krytycznie koncepcję bioetyki dziesięciu bioetyków polskich takich jak: B. Chyrowicz, W. Bołoz, J. Hołówka, S. Kornas, J. Kowalski, A. Marcol, Z. Szawarski, K. Szczygieł, K. Szewczyk i T. Ślipko¹⁸. W książce *Systemy bioetyki* zostały zrekonstruowane poglądy wybranych bioetyków zagranicznych takich, jak Diego Gracia, T. Beauchamp i J. Childress, Peter Singer, E. D. Pellegrino, A. R. Jonsen, S. Toulmin, M. Schooyans¹⁹, a w *Bioetyce personalistycznej* - bioetyków o orientacji personalistycznej takich, jak Elio Sgreccia, Jerome Lejuene, Michael Schooyans i in.²⁰. W książkach tych m.in. Tadeusz Biesaga przeprowadził spór zarówno z utylitaryzmem Zbigniewa Szawarskiego, jak i z etyką tomistyczną początku życia Tadeusza Ślipko.

W licznych artykułach zrekonstruował on ważniejsze źródła historyczne i dokumenty etyczne, m.in. Przysięgę Hipokratesa, Kodeks Etyki Lekarskiej, Powszechną Deklarację Praw Człowieka, Europejską Konwencję Bioetyczną²¹. Zajął się opracowaniem właściwych celów medycyny, właściwego rozumienia dobra pacjenta sięgając do takich bioetyków jak Daniel Callahan, Leon Kass i Edmund D. Pellegrino²². Rozwijał on bioetykę godności osoby przeciwstawioną utylitarystycznie rozumianej etyce jakości życia²³. Zdemaskował w tym względzie zamianę zasady godności na zasadę wolności pacjenta w tzw. Raporcie z Belmont USA, poprzedzającym rozpowszechnienie się w bioetyce tzw. pryncypizmu T. Beauchampa i J. Childressa²⁴

W bioetyce szczegółowej wypracował stanowisko w kwestii statusu embrionu

we współczesnej filozofii, „Logos i Ethos”, 54(2020), nr 2, s. 41-62

¹⁸ *Bioetyka polska*, T. Biesaga SDB (red.), Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2004, ss. 349.

¹⁹ *Systemy bioetyki*, T. Biesaga SDB (red.), Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2003, ss. 237.

²⁰ *Bioetyka personalistyczna*, T. Biesaga SDB (red.), Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2006, ss. 368.

²¹ T. Biesaga SDB, *Elementy etyki lekarskiej*, dz. cyt., s. 13-36;

²² T. Biesaga SDB, *Właściwe i niewłaściwe cele medycyny*, „Medycyna Praktyczna” 5(159) 2004, s. 20-25; tenże, *Dobro pacjenta celem medycyny i podstawą etyki medycznej*, „Studia Philosophiae Christianae” UKSW 40(2004) 153-165.

²³ T. Biesaga SDB, *Pojęcie osoby a zasada jakości życia we współczesnej bioetyce, Ocalić cywilizację – ocalić ludzkie życie*, red. Z. Morawiec, Kraków 2002, ss. 53-64.

²⁴ T. Biesaga SDB, *Personalism versus principlism in bioethics*, w: „Forum Philosophicum” 8(2003) s. 23-34; Tenże, *Autonomia a godność osoby*, w: *Od autonomii osoby do autonomii pacjenta*, G. Hołub, P. Duchliński, T. Biesaga red., Wydawnictwo Św. Stanisława BM, Kraków 2013, s. 165-183.

ludzkiego, różnych kryteriów człowieczeństwa w okresie prenatalnym, potencjalności wewnętrznej embrionu ludzkiego i związanych z tym uprawnień etycznych, kwestii diagnostyki prenatalnej, procedury in vitro i związanej z tym selekcji eugenicznej, zagadnień organizacji aborcyjnych, kwestii zgody i dawstwa narządów do transplantacji, definicji śmierci, eutanazji i uporczywej terapii itp²⁵.

Zwieńczeniem jego badań nad podstawami i szczegółowymi problemami bioetyki było wypracowanie uzasadnionej w nurcie personalizmu realistycznego **etyki medycznej**. Poświęcił temu zagadnieniu dwie książki i szereg artykułów. (*Elementy etyki lekarskiej* 2006 i *Spór o podstawy etyki medycznej. Teleologizm E. D. Pellegrino a kontraktualizm R. M. Veatcha* 2014). We wstępie do pierwszej książki prof. dr hab. med. Andrzej Szczeklik, światowej sławy lekarz, naukowiec i etyk z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, m. in. stwierdził: „Autor mówi o sprawach trudnych w sposób zrozumiały i zwięzły. Nie narzuca gotowym recept. Pobudza do namysłu nad esencjalnymi zagadnieniami etyki lekarskiej, bez której nie może istnieć medycyna”²⁶. Książka ta łączy w sobie dwa trudne do pogodzenia kryteria, kryterium naukowości filozoficznej z kryterium zrozumiałości również dla tych, którzy nie studiowali filozofii, czyli dla lekarzy i innych potencjalnych odbiorców owych analiz etycznych. Pierwsze rozdziały przedstawiają zarys źródeł i podstaw etyki lekarskiej, a następne analizują szczegółowe problemy ingerencji medycznych w początek, trwanie i koniec życia ludzkiego. Książka ta cieszy się szerokim czytelnictwem i jest dość często cytowana.

W drugiej rozprawie sięgnął do obecnych na gruncie amerykańskim modeli etyki medycznej, a wśród nich szczególnie do propozycji Hipokratejskiej etyki dobra pacjenta rozwiniętej przez Edmunda D. Pellegrino posługującej się kategorią moralności wewnętrznej medycynie i *telosu* medycyny (*the internal morality and the telos of medicine*). Za E. Pellegrino zaproponował etykę medyczną opartą na takich danych, jak fakt choroby, akt profesji i akt medycyny. Dane te bowiem zinterpretowane teleologicznie zarówno na poziomie natury medycyny, jak też na poziomie osobowych relacji pacjent-lekarz rzucają pełniejsze światło na to skąd praktyka medyczna wyrasta i do czego zmierza. W tej etyce medycznej działanie wyznaczają cztery formy dobra pacjenta (dobro medyczne, dobro przeżywane przez pacjenta, dobro pacjenta jako osoby i dobro duchowe pacjenta). Harmonizacja tych dóbr wymaga podejmowania decyzji w oparciu o zasadę dobroczynności-

²⁵ T. Biesaga SDB, *Elementy etyki lekarskiej*, dz. cyt., s. 1-192.

²⁶ Tamże, s. 8

w-zaufaniu. Jest to etyka, w której wolność, decyzja przyporządkowane są godności pacjenta i lekarza oraz obiektywnemu dobru medycznemu i osobowemu. Może ona konkurować z etykami medycznymi deontonomicznymi i kontraktualistycznymi opartymi głównie na zasadzie beztreściowej autonomii, kontrakcie czy legalistycznej procedurze.

Działalność organizacyjna i społeczna

Naukowa i organizacyjna działalność Tadeusza Biesagi związana jest m.in. ze środowiskiem medycznym. W tym względzie kontynuował on działania swego poprzednika ks. prof. Krzysztofa Szczygła, lekarza i profesora, Kierownika Katedry Bioetyki (w latach 1987-1999) na Wydziale Filozoficznym UPJPII, Dyrektora Międzywydziałowego Instytutu Bioetyki PAT (w latach 1988-2000)²⁷. Poszerzając zastane związki ze środowiskiem lekarskim nawiązał on w roku 2002 ścisłą współpracę z redaktorami fundacji i wydawnictwa „Medycyny Praktycznej” w Krakowie, które to wydawnictwo dociera swymi publikacjami i miesięcznikami z różnych działów medycyny wraz z organizowanymi międzynarodowymi i krajowymi konferencjami do szerokiego gremium lekarzy w Polsce. Przez wiele lat publikował on co miesiąc w „Medycynie Praktycznej” artykuły etyczne oraz współpracował w organizowaniu sesji etycznych podczas międzynarodowych konferencji oraz corocznych szkoleń medycznych organizowanych wraz z różnymi Towarzystwami Lekarskimi przez wymienione środowisko medyczne dla podnoszenia kwalifikacji polskich lekarzy. Jako Dyrektor MIB PAT (UPJPII) w latach 2000 -2010 oraz redaktor sekcji etycznej w „Medycynie Praktycznej” w latach 2006-2010 włączył on do współpracy swoich współpracowników Międzywydziałowego Instytutu Bioetyki PAT (UPJPII). Współpraca ta rozwija się aż do czasów obecnych. Radę Naukową działu Etyka w Medycynie Praktycznej stanowią od roku 2010, ks. prof. Tadeusz Biesaga, prof. Włodzimierz Galewicz i dr Jerzy Umiastowski. Po roku 2010 organizacją artykułów i konferencji etycznych zajmuje się ks. dr hab. Andrzej Muszala, prof. UPJPII. Owe ukazujące się w „Medycynie Praktycznej” od roku 2002 etyczne publikacje wraz z referatami na corocznych konferencjach organizowanych dla lekarzy przez Medycynę Praktyczną z Towarzystwem Lekarskim Internistów i Towarzystwem Lekarskim Ginekologów i Położników wraz z biblioteką etyki medycznej na stronie internetowej Medycyny Praktycznej, która zawiera setki artykułów etyków, teologów moralistów, prawników, genetyków itd. poszerza wiedzę etyczną polskiego środowiska medycznego.

²⁷ T. Biesaga SDB, *Bioetyka na Papieskiej Akademii Teologicznej*, w: *Historia i przyszłość bioetyki*, red. J. Brusilo, WN PAT, Kraków 2009, s. 25-38

Dalszym oddziaływaniem na środowisko medyczne Tadeusza Biesagi były jego liczne referaty etyczne wygłaszane przez wiele lat na zaproszenie uczelni medycznych, Naczelnej i Okręgowych Izb Lekarskich, Towarzystw Lekarskich, Centrów Medycznych, Katedr Medycznych, Komisji Lekarskich oraz szpitali wielu miast i ośrodków w Polsce. Nietrudno zauważyć, że w całej aktywności naukowej Tadeusza Biesagi, uczestnictwa w 160-ciu międzynarodowych i krajowych sympojach i konferencjach przeważają referaty wygłaszane w środowisku medycznym, co dobrze obrazuje pełna dokumentacja konferencji i sympołów.

Ekspertkie zaangażowanie omawianego bioetyka wyraża się jego członkostwem w różnych komisjach etycznych w Komisji Etycznej Krakowskiego Specjalistycznego Szpitala im. Jana Pawła II w Krakowie od 2012 do dziś, w Komisji Etycznej na UPJPII od 2016 do 2019, w Komitecie Bioetycznym Dzieł Bonifraterskich w latach 2016-2018

Poszerzeniem tej aktywności praktycznej było jego uczestnictwo w różnych Radach Naukowych, w Radach Programowych, czy Redakcyjnych takich czasopism jak: "Zeszyty Bioetyczne Pediatrii", "Studia Ecologiae et Bioethicae", "Życie i Płodność", „Logos i Ethos, „Seminare” i „Filozofia Chrześcijańska”.

Popularyzując wiedzę etyczną Tadeusz Biesaga wielokrotnie zabierał głos na łamach gazet i portali internetowych i komentował takie problemy jak klonowanie, komórki macierzyste, selekcja eugeniczna, in vitro, hybrydy zwierzęco-ludzkie, przeszczepy, uporczywa terapia, klauzula sumienia, kazu Włoszki Eluany Englaro, Amerykanki Terri Schiavo, kazu lek. prof. Bogdana Chazana, dokument bioetyczny Episkopatu Polski, kwestia legalizmu etycznego niektórych polityków i etyków itp. Jego wypowiedzi w tym względzie ukazywały się jako wywiady, lub komentarze w telewizji Trwam, w PAP, w „Rzeczypospolitej”, w „Służbie Zdrowia”, w „Ogólnopolskim Systemie Ochrony Zdrowia”, w „Galicyjskiej Gazecie Lekarskiej”, w „Gazecie Akademii Medycznej w Gdańsku”, w „Medical Tribune”, w „Dzienniku Polskim”, „Gazecie Krakowskiej”, w „Gościu Niedzielnym” oraz na portalach internetowych „Medycyny Praktycznej” i „Frondy”. W sumie mamy tu do czynienia z ważnym wkładem w rozwój etyki medycznej w Polsce.

**PROMOTOR PRAC
DOKTORSKICH, MAGISTERSKICH, LICENCJACKICH I
PODYPLOMOWYCH**

Ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga jest promotorem **8-miu doktoratów** zakończonych nadaniem stopnia doktorskiego na PAT-cie (Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie), na UPJPII (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), na AIK-u (Akademia Ignatianum w Krakowie) oraz **295 prac magisterskich, licencjackich i podyplomowych** obronionych na trzech uczelniach: ATK (Akademia Teologii Katolickiej w Warszawie, obecnie UKSW – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), PAT-cie (Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie) a później na UPJPII (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) oraz na WSFP Ignatianum (Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna Ignatianum), a później AIK-u (Akademia Ignatianum w Krakowie).

Pięć prac doktorskich było obronione na Wydziale Filozoficznym – WF UPJPII, a trzy na Wydziale Teologicznym - WT. Rozprawy te dotyczyły problemów z fenomenologii (R. Ingardena, D. v. Hildebranda), problematyki socjobiologii E. Wilsona, bioetyki H. T. Engelhardta, P. Singera i M. Schooyansa, filozofii moralności J. H. Newmana, epistemologii i etyki D. v. Hildebranda, T. Kotarbińskiego i T. Stycznia. Jeden z doktoratów został przeprowadzony w ramach grantu promotorskiego.

Czterech z jego doktorów ma zajęcia i odpowiedzialne funkcje na różnych uczelniach, zdobywając kolejne stopnie i tytuły naukowe, łącznie z tytułem profesora.

Prace doktorskie

1. Ks. Andrzej Muszala, *Michela Schooyansa krytyka globalistycznej polityki antynatalistycznej*, dr WT PAT, Kraków 2002
2. Ks. Grzegorz Hołub, *Hugo Tristrama Engelhardta koncepcja bioetyki*, dr WF PAT, Kraków 2003
3. Piotr Duchliński, *Romana Ingardena ontologiczne podstawy etyki*, dr WF PAT, Kraków 2007
4. Ks. Stanisław Kracik, *Antropologiczno-etyczne założenia socjobiologii Edwarda O. Wilsona*, dr WT, Kraków PAT 2008
5. Halina Ciach, *Petera Singera antropologiczne założenia bioetyki początku życia*, dr WT UPJPII, Kraków 2010

6. Sebastian Gałęcki, *Koncepcja sumienia w filozofii moralności Johna Henry'ego Newmana*, dr WF UPJPII, Kraków 2011
7. Daniela Aleksandra Wiśniewska, *Pseudonormy w świadomości aksjologicznej w ujęciu Dietricha von Hildebranda*, dr WF AIK, Kraków 2014
8. Patrycja Wałach, *Spór o etykę niezależną: Tadeusz Kotarbiński – Tadeusz Styczeń*, dr WF AIK, Kraków 2018

Prace licencjackie

1. A. Bilkiewicz, *Etyczna ocena AIDS*, lic. ATK 1996
2. B. Kucharzewska, *Prawo do godnej śmierci*, lic. ATK 1996
3. A. Luzarska, *Etyczna ocena sztucznych metod prokreacji*, lic. ATK 1996
4. D. Pakusińska, *New Age gnozą XX wieku*, lic. ATK 1996
5. Joanna Buczkowska, *Personalistyczna koncepcja seksualności w ujęciu Karola Wojtyły*, lic. WSFP Ignatianum 2004
6. Magdalena Całka, *Romana Ingardena aksjologiczna koncepcja odpowiedzialności*, lic. WSFP Ignatianum 2004
7. Anna Chojnacka, *Antropologiczny status embrionu ludzkiego i jego prawa do życia*, lic. WSFP Ignatianum 2004
8. Edyta Fabian, *Prawo do życia osób niepełnosprawnych*, lic. WSFP Ignatianum 2004
9. Katarzyna Gach, *Etyka postmodernistyczna Zygmunta Baumana*, lic. WSFP Ignatianum 2004
10. Karolina Glazer, *Współczesny ateizm a nauczania Kościoła*, lic. WSFP Ignatianum 2004
11. Ewa Jorosz, *Rodzina jako „communio personarum” w ujęciu Jana Pawła II*, lic. WSFP Ignatianum 2004
12. Marcin Kochanek, *Etyczna ocena eksperymentów lekarskich przeprowadzanych na więźniach obozów koncentracyjnych*, lic. WSFP Ignatianum 2004
13. Anna Kudła, *Godność osoby podstawą etyki personalistycznej*, lic. WSFP Ignatianum 2004
14. Maria Langer, *Niezmiennosc norm w ujęciu Marii Ossowskiej*, lic. WSFP Ignatianum 2004
15. Anna Owczarska, *Etyka chrześcijańska wobec eutanazji*, lic. WSFP Ignatianum 2004
16. Tomasz Sugier, *Tadeusza Czyżowskiego koncepcja etyki*, lic. WSFP Ignatianum 2004
17. Renata Tokarz, *Antropologiczne założenia psychiatrii Viktora Emila Frankla*, lic. WSFP Ignatianum 2004
18. Paweł Urgacz, *Krytyka liberalizmu ekonomicznego*, lic. WSFP Ignatianum 2004

19. Milena Chudobska, *Etyka przedmałżeńska w seksuologii Zbigniewa Lwa-Starowicza*, lic. WSFP Ignatianum 2005
20. Ewa Sędzik, *Tadeusza Kotarbińskiego etyka niezależna*, lic. WSFP Ignatianum 2005
21. Jakub Gardziel, *Martina Bubera zasada dialogiczna*, lic. WSFP Ignatianum 2005
22. Barbara Krasoń, *Etyczna ocena pobierania komórek macierzystych*, lic. WSFP Ignatianum 2005
23. Michał Masłowski SJ, *Emocjonalna odpowiedź na wartość podstawą życia moralnego według Dietricha von Hildebranda*, lic. WSFP Ignatianum 2005
24. Bernard Możdżeń, *Etyczno-religijne implikacje socjologii Edwarda O. Wilsona*, lic. WSFP Ignatianum 2005
25. Maria Tomala, *Józefa Tischnera koncepcja wolności*, lic. WSFP Ignatianum 2005
26. Ewa Żulikowska, *Transplantacje w świetle etyki chrześcijańskiej*, lic. WSFP Ignatianum 2005
27. Andrzej Czech, *Koncepcja poznania moralnego w ujęciu Franza Brentano*, lic. WSFP Ignatianum 2006
28. Agnieszka Frankowska, *Sens życia w ujęciu Alberta Camus*, lic. WSFP Ignatianum 2006
29. Michał Karnawalski SJ, *Etyka komputerowa*, lic. WSFP Ignatianum 2006
30. Anna Papciak, *Koncepcja sumienia w Encyklice Jana Pawła II Veritatis Splendor*, lic. WSFP Ignatianum 2006
31. Ewelina Sroczyńska, *Henryka Elzenberga teoria wartości*, lic. WSFP Ignatianum 2006
32. Damian Żak SJ, *Etyka praktyczna Józefa Bocheńskiego*, lic. WSFP Ignatianum 2006
33. Anna Żychowska, *Potrzeba sensu życia w egzystencjalizmie Gabriela Marcela*, lic. WSFP Ignatianum 2006
34. Krzysztof Augustyniak SJ, *Antropologiczno-etyczne podstawy skautowej metody wychowawczej*, lic. WSFP Ignatianum 2007
35. Andrzej Fijałkowski, *C.S. Lewisa poszukiwanie uzasadnienia moralności*, lic. WSFP Ignatianum 2007
36. Rafał Skarżyński, *Ryszarda Legutki krytyka liberalizmu*, lic. WSFP Ignatianum 2007
37. Grzegorz Ciępka, *Juliana Aleksandrowicza etyka medyczna*, lic. WSFP Ignatianum 2008
38. Bogumiła Kozak-Bieniek, *Ericha Fromma krytyka społeczeństwa*, lic. WSFP Ignatianum 2008
39. Marta Uszko, *Godność a wolność w ujęciu Karola Wojtyły, Jana Pawła II*, lic. WSFP Ignatianum 2008
40. Marta Węgrzyn, *Bioetyka początku życia w dokumentach Jana Pawła II*, lic. WSFP Ignatianum 2008
41. Ewelina Żołyńska, *Antropologiczne założenia psychoanalizy Karen Horney*, lic. WSFP Ignatianum 2009

42. Mateusz Gonet, *Problemy etyczne prawodawstwa transplantacyjnego*, lic. WF UPJPII 2010
43. Agnieszka Jamróz, *Ekofilozofia Konrada Waloszczyka*, lic. WF UPJPII 2010
44. Joanna Komorowska, *Andrzeja Szczeklika próba filozofii medycyny*, lic. WF UPJPII 2010
45. Karolina Kuczek, *Sumienie w praktyce medycznej*, lic. WF UPJPII 2010
46. Karolina Opala, *Eksperymenty na więźniach w obozach nazistowskich*, lic. WF UPJPII 2010
47. Leszek Grzebień, *Ericha Fromma koncepcja wolności*, lic. WSFP Ignatianum 2010
48. Łukasz Hanczakowski, *Kazimierza Dąbrowskiego dezintegracja pozytywna*, lic. WSFP Ignatianum 2010
49. Anna Kaczkowska, *Sens życia w ujęciu J. P. Sartre'a*, lic. WSFP Ignatianum 2010
50. Łukasz Kapecki, *Etyka wobec doping w sporcie*, lic. WSFP Ignatianum 2010
51. Jarosław Mikuczewski SJ, *Romana Spaemanna spór o osobę*, lic. WSFP Ignatianum 2010
52. Sylwia Barbara Grunwald, *Spór o podstawy sumienia w encyklice Veritatis splendor JP II*, lic. WSFP Ignatianum 2011
53. Monika Uszko, *Rola uczuć w życiu moralnym w ujęciu Dietricha von Hildebranda*, lic. WSFP Ignatianum 2011
54. Sylwia Nalik, *Charlesa Taylora tożsamość podmiotu*, lic. AIK 2013
55. Ewelina Rech, *Sens cierpienia*, lic. AIK 2013
56. Rafał Strzebrakowski SJ, *Fundamental Aspects of the Medical Ethics of Edmund Pellegrino*, lic. AIK 2013
57. Angelika Jędrzejowska, *Rozwój myśli filozoficznej Edyty Stein*, lic. WF UPJPII 2013
lic. WF UPJPII 2013
58. Natalia Kaleta, *Tadeusza Kilanowskiego etyka końca życia*, lic. WF AIK 2014
59. Katarzyna Michalik, *Filozofia człowieka w ujęciu Pierre Teilharda de Chardin*, lic. WF UPJPII 2015
60. Mateusz Łukaszewicz, *Godność a wolność u podstaw etyki w ujęciu Tadeusza Stycznia*, lic. WF UPJPII 2016
61. Katarzyna Maria Surma, *Spór o klauzulę sumienia*, lic. WF UPJPII 2016
62. Katarzyna Zimoch, *Etyczna ocena transplantacji*, lic. WF UPJPII 2016
63. Irena Brzeska, *Klauzula sumienia farmaceutów w Polsce*, lic. WF UPJPII 2018

Prace magisterskie

64. A. Szmidt, *Dietricha von Hildebranda koncepcja świadomości moralnej*, mgr ATK 1990
65. M. Glabisz, *Resentyment a etos moralny w ujęciu M. Schelera*, mgr ATK 1992

66. J. Gruszka, *K. Wojtyły i T. Stycznia propozycja metodologicznego modelu etyki*, mgr ATK 1993
67. D. Kubaszewski, *Etyczne implikacje seksuologii Kazimierza Imielińskiego*, mgr ATK 1995
68. J. Grabiec, *Etyczne implikacje myśli społeczno-politycznej Stefana Kisielewskiego*, mgr ATK 1996
69. Tomasz Kijowski SDB, *Podstawy etyki w ujęciu Giuseppe Abby*, mgr WT PAT 1998
70. Grzegorz Hołub SDB, *Etyczne implikacje postmodernizmu*, mgr WT PAT 1999
71. Aneta Bednarczyk, *Tadeusza Stycznia personalistyczne podstawy etyki*, mgr WT PAT 2000
72. Marcin Nowak, *Adama Rodzińskiego personalistyczne podstawy etyki*, mgr WT PAT 2000
73. Eryk Giertuga, *Etyczne implikacje psychiatrii Antoniego Kępińskiego*, mgr WT PAT 2000
74. Oleg Żurawski SDB, *Propozycja jedności teologii i filozofii w świetle encykliki Jana Pawła II „Fides et ratio”*, mgr WT PAT 2001
75. Katarzyna Kościelniak, *Ekologia prenatalna Włodzimierza Fijałkowskiego*, mgr WF PAT 2002
76. Barbara Jachimiak, *Ocena etyczna transgenicznych manipulacji genetycznych na roślinach*, mgr WT PAT 2002
77. Grzegorz Jasek, *Sumienie a prawda moralna w tle encykliki Veritatis splendor*, mgr WT PAT 2002
78. Lesław Rakocz, *Etyka i metaetyka Iji Lazari-Pawłowskiej*, mgr WF PAT 2002
79. Katarzyna Tyduś, *Zasada godności życia a zasada jakości życia w bioetyce*, mgr WF PAT 2002
80. Alina Taras, *Karta Pracowników Służby Zdrowia a etyka lekarska*, mgr WT PAT 2002
81. Grzegorz Hołub SDB, *Hugo Tristrama Engelhardta koncepcja bioetyki laickiej*, mgr lic. WF PAT 2002
82. Agnieszka Wójcik, *Etyczne implikacje seksuologii Zbigniewa Lwa-Starowicza*, mgr WT PAT 2002
83. Mariusz Chrapko, *Antropologia humanistyczna Ericha Fromma*, mgr WF PAT 2003
84. Piotr Duchliński, *Separacja jako proces formowania przedmiotu metafizyki w tomizmie egzystencjalnym*, mgr WF PAT 2003
85. Peter Jakub, *Zhodnotenie antikoncepcje z etického hľadiska (Etyczna ocena antykoncepcji)*, mgr WT PAT 2003
86. Halyna Karpyn, *Problemy etyczno-moralne związane z AIDS*, mgr WT PAT 2003
87. Aleksandra Madeyska, *Józefa Majki personalistyczne podstawy demokracji*, mgr WF PAT 2003
88. Grzegorz Mazur OP, *Etyczna ocena legalizacji eutanazji w Holandii*, mgr WT PAT 2003 (druk: seria Prace i Sympozja t. 7, Wyd. Nauk. PAT, Kraków 2003)

89. Agnieszka Rudziewicz, *Tendencje eugeniczne w diagnostyce prenatalnej*, mgr WT PAT 2003
90. Artur Świeży SDB, *Współczesna dyskusja etyczna wokół medycznej definicji śmierci*, mgr WT PAT 2003
91. Anna Tadla, *Dietricha von Hildebranda koncepcja iluzji aksjologicznej*, mgr WF PAT 2003
92. Marek Redlich OFM Conv, *Zasada świętości życia ludzkiego w przemówieniach Jana Pawła II*, mgr WT PAT 2004
93. Igor Taras, *Etyczne różnice w nauczaniu kościołów katolickiego i prawosławnego w kwestii rozvodu i ponownego małżeństwa*, mgr lic. WT PAT 2004
94. Ewa Wdowiak, *Koncepcja moralności chrześcijańskiej w twórczości Clive'a Staplesa Lewisa*, mgr WT PAT 2004
95. Agnieszka Gramala, *Antoniego Siemianowskiego koncepcja sumienia*, mgr WSF
96. P Ignatianum 2004
97. Sebastian Moryń, *Etyka fenomenologiczna Dietricha von Hildebranda wobec etyki tomistycznej*, mgr WSFP Ignatianum 2004
98. Ewa Jarosz, *Zagrożenia rodziny współczesnej według nauczania Jana Pawła II*, mgr WSFP Ignatianum 2005
99. Ilona Adamska, *Etyczna ocena alkoholizmu*, mgr WF PAT 2006
100. Mirosław Czwartek, *Antropologiczno-etyczne założenia działalności Międzynarodowej Federacji planowanego Rodzicielstwa*, mgr WT PAT 2006
101. Edyta Ćwiklik, *Marii Ossowskiej propozycja etyki naukowej*, mgr WF PAT 2006
102. Sebastian Gałęcki, *Alasdaira Macintyre'a renesans etyki cnót*, mgr WF PAT 2006
103. Jerzy Gonta SDB, *Polski Kodeks Etyki Lekarskiej w świetle nauczania Jana Pawła II*, mgr WT PAT 2006
104. Rafał Górszczyk, *Etyka wychowawcza w ujęciu Jacka Woronieckiego OP*, mgr WF PAT 2006
105. Anna Hryńczak, *Bioetyka Alojzego Marcola*, mgr WT PAT 2006
106. Anna Juszcak, *Friedricha Augusta von Hayeka koncepcja wolności*, mgr WF PAT 2006
107. Magdalena Kania, *Polska Szkoła Filozofii Medycyny*, mgr WF PAT 2006
108. Małgorzata Kijewska-Zdeb, *Vittorio Possentiego krytyka współczesnego nihilizmu*, mgr WF PAT 2006
109. S. Julia Marta Knurek SNSJ, *Nietzscheańska idea śmierci Boga i jej etyczne implikacje*, mgr WT PAT 2006
110. Tomasz Łata, *Opieka hospicyjna wobec eutanazji*, mgr WT PAT 2006
111. Ewelina Machniak, *Pryncypializm w bioetyce*, mgr WT PAT 2006
112. Agnieszka Moryc-Drabik, *Petera Singera etyka wyzwolenia zwierząt*, mgr WF PAT 2006
113. Anna Ożóg, *Etyczna ocena pozyskiwania i wykorzystania embrionalnych komórek macierzystych człowieka*, mgr WF PAT 2006

114. Joanna Puczyńska, *Etyka wobec kary śmierci*, mgr WF PAT 2006
115. Mirosław Płonka, *Etyczna ocena wykorzystania komórek macierzystych*, mgr WT PAT 2006
116. Joanna Zając, *Etyczne aspekty doping w sporcie*, mgr WF PAT 2006
117. Teresa Brzegowa, *Leszka Kołakowskiego rozwój myśli filozoficznej*, mgr WSFP Ignatianum 2006
118. Anna Chojnacka, *Tadeusza Kielanowskiego etyka medyczna*, mgr WSFP Ignatianum 2006
119. Michał Karnawalski SJ, *Etyka komputerowa a Internet*, mgr WSFP Ignatianum 2006
120. Marcin Kochanek, *Etyczne granice uporczywej terapii*, mgr WSFP Ignatianum 2006
121. Barbara Krasoń, *Etyczna ocena diagnostyki prenatalnej*, mgr WSFP Ignatianum 2006
122. Maria Langer, *Marii Ossowskiej koncepcja etyki*, mgr WSFP Ignatianum 2006
123. Bernard Możdżeń, *Ewolucyjna geneza moralności w socjologii Edwarda O. Wilsona*, mgr WSFP Ignatianum 2006
124. Tomasz Sugier, *Władysława Stróżewskiego etyka afirmacji*, mgr WSFP Ignatianum 2006
125. Maria Tomala, *Józefa Tischnera rozwój myśli etycznej*, mgr WSFP Ignatianum 2006
126. Paweł Urgacz, *Personalizm ekonomiczny*, mgr WSFP Ignatianum 2006
127. Litwa Patrycja, *Problematyka etyczna prawodawstwa transplantacyjnego w Polsce*, mgr WF PAT 2007
128. Iwona Stolarska, *Bioetyka kulturowa Kazimierza Szewczyka* mgr WF PAT 2007
129. Żaba Dorota, *Zbigniewa Szawarskiego bioetyka początku życia*, mgr WT PAT 2007
130. Kudła Anna, *Koncepcja osoby w tomizmie egzystencjalnym M. A. Krapca*, mgr WSFP Ignatianum 2007
131. J. Porębski., *Antropologia filozoficzna w teorii dezintegracji pozytywnej Kazimierza Dąbrowskiego*, mgr WSFP Ignatianum 2007
132. M. Chudowska M., *Dewiacje seksualne w ocenie etycznej*, mgr WSFP Ignatianum 2007
133. Agnieszka Bączek, *Etyka niezależna w filozofii polskiej*, mgr WF PAT 2008
134. Dariusz Kowalczyk SDB, *Etyka odpowiedzialności dla cywilizacji technicznej*, mgr WT PAT 2008
135. Marcin Pasternak, *Etyczna ocena medycyny nazistowskiej*, mgr WT PAT 2008
136. Roman Pop OFM Cap, *Diagnostyka prenatalna a aborcja*, mgr WT PAT 2008
137. Andrzej Suhecki, *Arystotelesowska koncepcja szczęścia*, mgr WF PAT 2008
138. Karolina Zadęcka, *Etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego*, mgr WF PAT 2008
139. Jakub Gardziel, *Józefa Bogusza etyka medyczna*, mgr WSFP Ignatianum 2008
140. Izabela Biłek-Wróbel, *Etyczna ocena sztucznego zapłodnienia*, mgr WSFP Ignatianum 2008
141. Anna Papciak, *Założenia antropologiczne Europejskiej Konwencji Bioetycznej*, mgr

WSFP Ignatianum 2008

142. Andrzej Czech, *Etyka reklamy*, mgr WSFP Ignatianum 2008
143. Agnieszka Frankowska-Górka, *Dramat dobra i zła natury człowieka w dziełach F. Dostojewskiego*, mgr WSFP Ignatianum 2008
144. Grzegorz Rus, *Krytyka światopoglądu naukowego w eko-filozofii Henryka Skolimowskiego*, mgr WSFP Ignatianum 2008
145. Monika Heinar, *Etyka Władysława Biegańskiego*, mgr WSFP Ignatianum 2008
146. Anna Żychowska, *Etyka niezależna Tadeusza Czeżowskiego*, mgr WSFP Ignatianum 2008
147. Elżbieta Klag, *Etyka czci dla życia Alberta Schweitzera a polska ekofilozofia*, mgr WF PAT 2009
148. Joanna Smęder, *Kultura życia a kultura śmierci*, mgr WF UPJPII 2009
149. Aleksandra Rakowska, *Etyka Antoniego Siemianowskiego*, mgr WSFP Ignatianum 2009
150. Anna Owczarska, *Koncepcja osoby u podstaw etyki Petera Singera*, mgr WSFP Ignatianum 2009
151. Oskar Skubisz, *Etyka medyczna Edwarda Rużyłły*, mgr WSFP Ignatianum 2009
152. Marek Łukasz, *Człowiek jako homo viator w ujęciu Gabriela Marcela*, mgr WSFP Ign. 2009
153. Dominiika Śmiech, *Andrzeja Szostka etyka personalistyczna*, mgr WSFP Ign. 2010
154. Marta Uszko-Barniak, *Teleologia a autoteleologia w ujęciu K. Wojtyły*, mgr WSFP Ign. 2010
155. Paweł Michalewski, *Antropologiczne podstawy determinizmu w socjologii*, WF UPJPII 2010
156. Paweł Sułko, *Uporczywa terapia a odżywianie i nawadnianie terminalnie chorego*, mgr WSD WT UPJPI 2010
157. Marcin Śnieżyński SDB, *Karola Wojtyły personalistyczna koncepcja uczestnictwa*, mgr WSDTS WT UPJPII 2010
158. Andrzej Urbańczyk SDB, *Mistyka i metafizyka w antropologii Karola Wojtyły – Jana Pawła II*, WSDTS WT UPJPII 2010
159. Adam Fundakowski, *Karola Wojtyły poszukiwanie doświadczenia moralności*, mgr WF UPJPII 2011
160. Tomasz Gosławski, *Elisabeth Kübler-Ross etyka końca życia*, mgr WF UPJPII 2011
161. Tomasz Korta, *Personalistyczna koncepcja seksualności w ujęciu Karola Wojtyły*, mgr WF UPJPII 2011
162. Aleksandra Pałka, *Kondycja człowieka w cywilizacji technokratycznej*, WF UPJPII 2011
163. Rafał Skarżyński R., *Pozytywizm prawny a prawo natury*, mgr WSFP Ign. 2011
164. Wojciech Klag, *Feliksa Konecznego poszukiwanie podstaw cywilizacji*, mgr WSFP

Ign. 2011

165. Patrycja Wałach, *Antropologia w encyklikach Jana Pawła II*, mgr WSFP Ign. 2011
166. Magdalena Fundament, *Etyka Tadeusza Stycznia*, mgr WSFP Ign. 2011
167. Bernard Kruczyński, *Fryderyka Nietzschego krytyka etyki chrześcijańskiej*, mgr AIK 2011
168. Karolina Urgacz, *Józefa Majki etyka życia gospodarczego*, mgr AIK 2012
169. Ewelina Żołyńska, *Podstawy etyki zawodowej*, mgr AIK 2011
170. Łukasz Hanczakowski, *Antoniego Kępińskiego sposoby przewycięzania lęku*, mgr WF AIK 2012
171. Bogumił Strączek, *Między pragnieniem a przemocą. Antropologia Rene Girarda*, mgr WF AIK 2012
172. Magdalena Darska, *Etyka wobec problemów opieki nad dziećmi terminalnie chorymi*, mgr WT UPJPII 2012
173. Diana Flaga, *Spór o dopuszczalność kary śmierci*, mgr WT UPJPII 2012
174. Kamil Gołuszka, *Normana Forda status embrionu ludzkiego*, mgr WSD WT UPJPII 2012
175. Karolina Opala, *Źródła selekcji eugenicznej*, mgr WF UPJPII 2012
176. Bartłomiej Przybylski SDB, *Zygmunta Baumana postmodernistyczna etyka seksualna*, mgr WSDTS WT UJPII 2012
177. Paulina Łośko, *Podstawy etyki w ekofilozofii Zdzisławy Piątek*, mgr WF AIK 2013
178. Dariusz Dąbrowski SDB, *Rozwój moralno-religijny w ujęciu Dietricha von Hildebranda*, mgr WSDTS WT UPJPII 2013
179. Anna Kublik, *Adama Rodzińskiego antropologiczne podstawy kultury*, mgr WT UPJPI 2013
180. Patrycja Smoleńska, *Status embrionu ludzkiego w ujęciu Petera Singera*, mgr WF UPJPII 2013
181. Sylwia B. Grunwald, *Bernarda Häringa podstawy moralności*, mgr WF AIK 2014
182. Ewelina Recdh, *Tiozsamość osobowa w ujęciu Paula Ricoeura*, mgr WF AIK 2014
183. Łukasz Auguściak SDB, *Etyczna ocena zapłodnienia in vitro*, mgr WSDTS WT UPJPII 2014
184. Elżbieta Biernacka, *Etyczna ocena badań genetycznych i poradnictwa genetycznego*, mgr WT UPJPI 2014
185. Grzegorz Dłużniak SDB, *Wybór osoby do więzi małżeńskiej w ujęciu Karola Wojtyły*, mgr WSDTS WT UPJPII 2014
186. Katarzyna Gąsienica, *Dietricha von Hildebranda istota miłości*, mgr WT UPJPII 2014
187. Maciej Jabłoński OFMCap, *NaProTechnologia – fakt medyczny i ocena etyczna*, mgr WT UPJPI 2014
188. Piotr Pączkowski SDB, *Etyczna ocena eugenizmu i aborcjonizmu Margaret Sanger*, WSDTS WT UPJPII 2014

189. Paweł Najduch, *Hansa Jonasa teoria odpowiedzialności*, mgr WF AIK 2014
190. Regina Chlebda, *Rozwój międzywojennego eugenizmu w Polsce*, mgr WT UPJPII 2015
191. Diana Flaga, *Filozofia kultury w ujęciu Adama Rodzińskiego*, mgr WT UPJPII 2015
192. Joanna Gawęda, *Alasdaira MacIntyre'a krytyka etyki nowożytnej i współczesnej*, WF UPJPII 2015
193. Tomasz Koncewicz, *Świadoma zgoda pacjenta*, mgr WT UPJPII 2015
194. Angelika Jędrzejowska, *Dietricha von Hildebranda filozofia wspólnoty*, mgr WF UPJPII 2015
195. Karolina Ciężak, *Protezy bioniczne w kontekście problematyki cielesności i tożsamości podmiotu osobowego*, mgr WF AIK 2015
196. Monika Donatowicz, *Od fenomenologii do metafizyki stanowienia. Karol Wojtyła – Dietrich von Hildebrand*, mgr WF AIK 2015
197. Mateusz Kowalcze SJ, *Ocena etyczna tworzenia hybryd ludzko-zwierzęcych*, mgr WF AIK 2015
198. Beata Grzegorzczak, *Opieka paliatywna wobec eutanazji*, mgr WF AIK 2015
199. Paweł Filipiak, *Piotra Lenartowicza SJ filozofia życia*, mgr WT UPJPII 2016
200. Patrycja Duszyńska, *Kontrowersje wokół definicji śmierci mózgowej*, mgr WF AIK 2016
201. Natalia Kaleta, *Etyczna ocena ulepszania genetycznego*, mgr WF AIK 2016
202. Marcin Murzyn, *Petera Singera zasady ochrony zwierząt*, mgr WF AIK 2016
203. Aleksandra Drzał, *Etyka wobec szczepień*, mgr WF UPJPII 2018
204. Szczepan Kaleciak, *Renesans cnót w etyce etycznej Edmunda Pellegrino*, WT UPJPII 2019
205. Jakub Jurek, *Etyczna ocena medycznych eksperymentów Josefa Mengele w KL Auschwitz*, WT UPJPII 2019
206. Patryk Chmielewski SDB, *Etyczne problemy hodowli narządów do transplantacji*, WSDTS WT UPJPII 2020
207. Mirosław Kosiec, *Rezygnacja z resuscytacji w kontekście uporczywej terapii*, WSDTS WT UPJPII, Kraków 2022

Prace podyplomowe

208. Czesława Baś, *Rodzina jako communio personarum w ujęciu Jana Pawła II*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
209. Marta Ciembronowicz, *Problem definicji śmierci*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
210. Maria Ćwiertnia, *Klonowanie a tożsamość człowieka*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
211. Katarzyna Dudek, *Wartości duchowe i religijne w relacji lekarz-pacjent*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003

212. Andrzej Grudzień, *Kryterium człowieczeństwa embrionu ludzkiego*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
213. Jan Iwaszczyszyn, *Etyczna ocena eutanazji*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
214. Robert Janik, *Bioetyka kulturowa*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
215. Kinga Janowicz, *Etyczna ocena badań prenatalnych*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
216. Władysław Mrówka, *Etyka wobec transplantacji narządów*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
217. Zofia Sadowa, *Etyka wobec inżynierii genetycznej*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
218. Ewa Wdowiak, *Koncepcja moralności chrześcijańskiej C. L. Lewisa*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
219. Bartosz Adamów, *Podmiotowość człowieka w okresie prenatalnym w debacie MIN 2003-2004*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
220. Grzegorz Jagła, *Wartość medycyny paliatywnej w perspektywie etyki medycznej*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
221. Elżbieta Jasiewicz, *Cywilizacja śmierci a cywilizacja życia*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
222. Anna Kołodziej, *Bioetyka Join Centre for Bioethics University of Toronto*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
223. Bernadeta Kowalska, *Etyczna ocena transplantacji narządów*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003
224. Ewa Kurleto – Kalitowska, *Ericha Fromma krytyka cywilizacji technicznej*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
225. Jadwiga Leszczuk, *Etyczno-społeczny aspekt polskiej ustawy transplantacyjnej*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
226. Władysław Ochmański dr n. med., *Medycyna wobec eutanazji*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2003 (druk: Wyd. Nauk. MIB PAT, Kraków 2006)
227. Agata Ogórka, *Założenia antropologiczne Kodeksu Etyki Aptekarza RP*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
228. Tomasz Ogórka, *Etyka marketingu farmaceutycznego*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
229. Maria Olczyk, *Etyczne i medyczno-społeczne aspekty wieku podeszłego*, pr. Dypl. PSB PAT 2006
230. Barbara Piechuta, *Etyka lekarska Józefa Bogusza*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
231. Grażyna Polańska – Simińska, *Etyczna ocena klonowania człowieka*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
232. Lucyna Rajczykowska, *Hospicja jako odpowiedź na zagrożenia eutanazją we współczesnym świecie*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
233. Elżbieta Skupień, *Granice terapii*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
234. Maria Szymaczek, *Myśl psychiatryczna i etyczna Antoniego Kępińskiego*, pr. dypl. PSB PAT 2006

235. Lidia Węgrzynowicz, *Etyka cnót w medycynie*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
236. Beata Zielińska, *Personalizm wobec współczesnych technik prokreacji*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2006
237. Izabela Brzezinka, *Prawa człowieka w okresie prenatalnym*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
238. Katarzyna Darzycka Pazdan, *Banki krwi pępowinowej w Polsce*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
239. Ewa Dużyk, *Włodzimierza Fijałkowskiego naturalne metody planowania rodziny*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
240. Joanna Gil, *Etyka firm farmaceutycznych*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
241. Anna Górny, *Paradoksy proeutanatycznej argumentacji etyki jakości życia*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
242. Marzena Jagielska, *Podmiotowość człowieka chorego i umierającego*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
243. Anna Januszewska, *Etyczna ocena zapłodnienia in vitro*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
244. Katarzyna Januszewska, *Środki proporcjonalne i nieproporcjonalne*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
245. Małgorzata Kisielewska-Szych, *Granice terapii terminalnie chorych dzieci*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
246. Marcin Kochanek, *Tendencje eugeniczne w bioetyce*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
247. Monika Korzeniewska, *Godność człowieka starszego we współczesnym świecie*, pr. dypl., PSB PAT, Kraków 2008
248. Ewa Zbroja, *Etyczna ocena ustawy transplantacyjnej*, pr. dypl. PSB PAT 2008
249. Waldemar Bułat, *Autonomia osoby chorej psychicznie*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
250. Anna Caputa, *Sztuczne odżywianie a eutanazja*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
251. Małgorzata Chrupek, *Indukowane pluripotencjalne komórki macierzyste (iPSC) – ocena etyczna*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
252. Sabina Czernecka, *Granica ratowania życia a uporczywa terapia*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
253. Katarzyna Czyżowicz, *Godność człowieka w opiece psychiatrycznej*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
254. Aleksandra Drozd-Rzoska, *Etyka ochrony zwierząt*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
255. Elżbieta Grochal, *Eksperymenty na zwierzętach – nauka a etyka*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
256. Gabriela Jagieła, *Terapia osób uzależnionych od środków odurzających*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
257. Ks. Artur Janiec, *Niepełnosprawność – głuchota – jej konsekwencje społeczne i etyczne*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010

258. Ks. Jan Kaczkowski, *Problem autonomii pacjenta w terminalnej fazie choroby nowotworowej*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
259. Magdalena Kula, *Dylematy etyczne opieki nad pacjentami w stanie wegetatywnym*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
260. Jolanta Kuś, *Testament życia*, pr. dypl. PSB UPJPII 2010
261. Dobrochna Kwiecińska, *Etyka wobec medycyny plastycznej*, pr. dypl. PSB UPJPII 2010
262. Jolanta Mazur, *W poszukiwaniu godnej śmierci*, pr. dypl. PSB UPJPII 2010
263. Jarosław Mikuczewski, *Roberta Spaemanna krytyka utylitaryzmu*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
264. Krystyna Stopa, *Humanizacja medycyny w świetle nauczania Jana Pawła II Karty Pracowników Służby Zdrowia*, pr. dypl. PSB UPJPII 2010
265. Elżbieta Szpyt, *Sumienie w praktyce medycznej*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2010
266. Bogumił Baran – Osak, *Stanowiska różnych religii wobec śmierci*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2012
267. Anna Cieślińska, *Transplantacje ex mortuo jako dar*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2012
268. Sylwia Frajberg, *Eugenika ukryta*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2012
269. Agnieszka Jalowska, *Hospicjum perinatalne. Praktyczne aspekty paliatywnej opieki perinatalnej*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2012
270. Amelia Kowalczyk, *Syndrom poaborcyjny*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2012 (druk: Wyd. św. Stanisława, Kraków 2014)
271. Sabina Laski, *Spory wokół nowej definicji śmierci*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2012
272. Magdalena Markowska, *Opieka paliatywna szansą na godne umieranie*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2012
273. Daria Miłucha – Wesołowska, *Naprotechnologia – aspekt medyczno-organizacyjny*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2012
274. Beata Patrzyka, *Sens cierpienia*, pr. dypl., PSB UPJPII, Kraków 2012
275. Anna Babiarz, *Sowiecka psychiatria represyjna. Aspekt historyczny, założenia ideologiczne*, pr. dypl., PSB UPJPII 2014
276. Anna Baszyńska, *Świadoma zgoda na udział w badaniu klinicznym produktu leczniczego*, pr. dypl., PSB UPJPII 2014
277. Grażyna Chajec, *Godność podstawą praw człowieka*, pr. dypl., PSB UPJPII 2014
278. Sebastian Drzewniak, *Selekcja prenatalna a personalizizm chrześcijański*, pr. dypl., PSB UPJPII 2014
279. Ks. Arkadiusz Drzycimski, *Komisje bioetyczne wobec postępu w biomedycynie*, pr. dypl., PSB UPJPII 2014
280. Małgorzata Gawlik, *Uporczywa terapia a opieka paliatywna*, pr. dypl., PSB UPJPII 2014

281. Paweł Jaranowski, *Zagubiona osoba czy agresor? Bioetyka o tożsamości ciąży ektopowej*, pr. dypl., PSB UPJPII 2014
282. Michał Józwiak, *Ochrona praw zwierząt*, pr. dypl., PSB UPJPII 2014
283. Agnieszka Multan, *Etyka medyczna prof. Józefa Kaluży*, pr. dypl., PSB UPJPII 2016
284. Katarzyna Werkowicz, *Polska fizjoterapia w kontekście etyki, medycyny i prawa*, pr. dypl., PSB UPJPII 2016
285. Grzegorz Woźniak, *Wobec cierpienia i śmierci*, pr. dypl., PSB UPJPII 2016
286. Ewa Kucharska, *Przysięga Hipokratesa a Kodeks Etyki Lekarskiej*, pr. dypl., PSB UPJPII 2016
287. Zuzanna Podraza, *Wokół potencjalności wewnętrznej ludzkiego embrionu*, pr. dypl., PSB UPJPII 2016
288. Dąbek Katarzyna, *Problematyka etyczna diagnostyki prenatalnej*, pr. dypl., PSB UPJPII 2018
289. Grażyna Dyczek-Wejster, *Odżywianie i nawadnianie a uporczywa terapia*, pr. dypl., PSB UPJPII 2018
290. Szczepan Kaleciak, *Źródła, treść i rozwiązywanie konfliktu zasad w pryncypizmie*, pr. dypl., PSB UPJPII 2018
291. Sylwia Kowalczyk, *Hospicja perinatalne a aborcja eugeniczna*, pr. dypl., PSB UPJPII 2018
292. Marek Kudach ks., *Nauczanie bioetyki na przykładzie podręczników do etyki i religii dla szkoły średniej*, pr. dypl., PSB UPJPII 2018
293. Ewelina Juda, *Etyczne aspekty odżywiania*, pr. dypl., PSB UPJPII 2019
294. Marcin Cyrnek, *Opieka paliatywna a godna śmierć*, pr. dypl., PSB UPJPII 2020
295. Paweł Filipiak ks., *Przeciwnicy ulepszania człowieka. Habermas, Sandel i Vittorio Possenti*, pr. dypl., PSB UPJPII 2020

RECENZJE PRAC DOKTORSKICH I HABILITACYJNYCH

Ks. prof. Tadeusz Biesaga SDB był recenzentem **22 rozpraw** naukowych, w tym **17 doktoratów i 5-ciu habilitacji**. Zrecenzował też **26 publikacji książkowych** oraz ponad **150 artykułów** dla różnych czasopism, takich jak: „Analecta Cracoviensia”, „Życie i Płodność”, „Seminare”, „Studia Humanistyczne”, „Studia Warmińskie”, „Studia Ełckie”, „Rocznik Filozoficzny Ignatianum”, „Rocznik Pedagogiczny Ignatianum”, „Forum Philosophicum”, „Studia Philosophiae Christianae”, „Studia Ecologiae et Bioeticae”, „Roczniki Teologii Moralnej” TN KUL”, „Filozofia Chrześcijańska”, „Ethos”, „Diametros”, „Logos i Ethos”.

Recenzje prac doktorskich

1. Mgr Grzegorz Kozłowski, *Świętość życia a jego jakość w utylitarystycznej etyce Petera Singera*, promotor ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek, KUL, Lublin 2005
2. Ks. mgr lic. Stanisław Morgalla SJ, *Luigiego Marii Rulli koncepcja dojrzałości osobowościowej i religijnej*, promotor ks. prof. dr hab. Józef Makselon, PAT, Kraków 2005
3. Lek. Paweł Andruszkiewicz, *Analiza postaw lekarzy wobec decyzji o wszczęciu lub zaniechaniu czynności resuscytacyjnych w szpitalu klinicznym*, promotor prof. dr hab. Andrzej Kański, Akademia Medyczna w Warszawie, Warszawa 2005
4. Mgr Izabella Andrzejuk, *Filozofia moralna Tomasza z Akwinu na tle etyki Arystotelesa*, promotor prof. dr hab. Mieczysław Gogacz, UKSW, Warszawa 2005
5. Mgr Teresa Stankiewicz, *Wolność jako istotna kategoria „filozofii spotkania” Antoniego Kępińskiego*, promotor prof. UKSW dr hab. Tadeusz Klimski, UKSW, Warszawa 2007
6. O. Mgr Andrzej Duk, *Zagadnienie miłości w filozofii Maxa Schelera i Edyty Stein*, promotor prof. dra hab. Karola Tarnowskiego, PAT w Krakowie, Kraków 2007
7. Mgr Krystyna Szrajber, *Biocentryczny model antropologii w świetle polskiej literatury ekofilozoficznej*, promotor ks. prof. UKSW dr hab. Zbigniew Łepko, UKSW, Warszawa 2007
8. Mgr Anita Ganowicz-Bączek, *Spór o antropocentryzm w polskiej etyce środowiskowej na przykładzie stanowisk Tadeusza Ślipki i Zdzisławy Piątek*, promotor ks. prof. UKSW dr hab. Zbigniew Łepko, UKSW, Warszawa 2008
9. O. Wiesław Piotr Ciupa OFM, *Il dibattito sulla GIFT tra i moralisti cattolici, [Debata na temat GIFT pomiędzy moralistami katolickimi]*, napisanej i obronionej na Akademii Alfonsiana, Papieskiego Uniwersytetu Laterańskiego w Rzymie w roku 2007 i zgłoszonej do nostryfikacji na Wydziale Teologicznym PAT w Krakowie 2008
10. Mgr Czesław Karwot, *Romana Ingardena koncepcja człowieka jako systemu względnie izolowanego (Studium z metafizyki człowieka)*, promotor ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk, KUL Lublin 2008

11. Mgr Joanna Mikołajczyk, *Aksjologiczno- egzystencjalne aspekty teorii dezintegracji pozytywnej Kazimierza Dąbrowskiego*, promotor Ks. prof. dr hab. Józef Makselon, UPJPII, Kraków 2011
12. Mgr Magdalena Harasimowicz, *Filozoficzne i psychologiczno-religijne aspekty przyzwyczajenia*, promotor Ks. prof. dr hab. Józef Makselon, UPJPII, Kraków 2014
13. Mgr Paweł Koza, *Metoda metapolityczna w teorii sprawiedliwości Johna Rawlsa*, promotor prof. dr hab. Aleksandra Bobko UPJPII, Kraków 2014
14. Mgr Magdalena Klaudia Terleckia, *Schweitzerowskie dziedzictwo w polskiej etyce środowiskowej*, ks. prof. UKSW dr hab. Zbigniew Łepko, UKSW, Warszawa 2015
15. Mgr Sylwia Maria Olejarz, *Kulturowo-filozoficzne uwarunkowania postaw wobec transplantacji organów w społeczeństwie japońskim*, promotor ks. prof. dr hab. Wojciech Bołoz, UKSW, Warszawa 2016,
16. Mgr Małgorzata Kamińska, *Etyczne implikacje biopolityki*, promotor ks. prof. dr hab. Wojciech Bołoz, UKSW, Warszawa 2018
17. Mgr Dorota Zagończyk, *Ekologiczny wymiar dobra wspólnego w wypowiedziach papieży przełomu XX i XXI wieku. Analiza filozoficzna*, promotor ks. dr hab. Ryszard Sadowski, prof. UKSW, UKSW, Warszawa 2019

Recenzje prac habilitacyjnych

18. Ks. dr Andrzej Bohdanowicz, *Integrująca rola miłości w małżeństwie. Studium na podstawie myśli fenomenologicznej Dietricha von Hildebranda*, WT UAM, Poznań 2007
19. Ks. dr Lucjan Szczepaniak, *Troska o dziecko umierające w szpitalu. Studium z pogranicza medycyny i teologii moralnej*, WT PAT, Kraków 2008
20. Ks. dr Andrzej Muszala, *Embrion ludzki w starożytnej refleksji teologicznej*, WT UPJPII, Kraków 2009
21. Ks. dr Ryszard F. Sadowski, *Filozoficzny spór o rolę chrześcijaństwa w kwestii ekologicznej*, UKSW, Warszawa 2015
22. Ks. dr Kazimierz Mikucki, *Tomizm w Polsce po II wojnie światowej*, UPJPII, Kraków 2017

INNE RECENZJE

Recenzje książek

1. *Studia in honorem Caroli Wojtyła*, Angelicum 56(1979), fasc. 2-3, w: „Roczniki Filozoficzne”: 29(1981), z. 2, s. 149-159.
2. E. Podrez, *Człowiek, byt, wartość. Antropologiczne i metafizyczne podstawy aksjologii chrześcijańskiej*, Warszawa 1989, w: „Życie Katolickie”, 9(1990), nr 7-8, s. 144-147.
3. A. Szostek, *Natura – rozum – wolność. Filozoficzna analiza koncepcji twórczego rozumu we współczesnej teologii moralnej*, Lublin 1989, w: „Studia Philosophiae Christianae” 26(1990), nr 2, s. 108-110.
4. G. Blandino S.I., B. Häring C.S.R., G. Morra, P. Valori S.I., *Un discussion sur le ethica del felicitate*. (Texto in interligua), (Tytuł w języku włoskim: *Una discussione sull'etica della felicità*). Servizio de Libros U.M.I., Beekbergen, Roma 1991, ss.115, w: „Studia Philosophiae Christianae”, 29(1993), nr 2, s. 165-167.
5. Krzysztof Murawski: *Wyzwanie etyki*, Warszawa 1991, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, w: *Człowiek w Kulturze*, Lublin KUL 3(1994), s. 228-235.
6. W języku angielskim książki T. Ślipko, *Zarys etyki ogólnej*, Kraków 2002, w: „Forum Philosophicum” 8(2003) s. 286-288.

Recenzje wydawnicze książek

7. Jan Galarowicz, *W drodze do etyki odpowiedzialności*, t. III: *Blask godności (O etyce Karola Wojtyły i nie tylko)*, Wydawnictwo Naukowe Papieskiej Akademii Teologicznej, Kraków 2001
8. Grzegorz Mazur OP, *Etyczna ocena legalizacji eutanazji w Holandii*, MIB PAT 2003
9. Dla otrzymania nagrody: recenzja monografii Wojciecha Chudego, *Filozofia kłamstwa. Kłamstwo jako fenomen zła w świecie osób i społeczeństw*, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa 2003, s. 564, dnia 14.01.2004
10. Ks. prof. PAT dr hab. Jana Orzeszyny, *Teologiczno-moralny aspekt niepłodności w małżeństwie*, Kraków 2005
11. Vincent J. Genovesi SJ, *In Pursuit of Love. Catholic Morality and Human Sexuality*, 2nd ed. The Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 1996 dla WAM Ignatianum 2005
12. O dr Robert Kiełtyka, *Status antropologiczny płodów i noworodków anencefalicznych*, do wydania w serii „Prace i sympozja” red. O dr Jerzy Brusilo MIB PAT 2008.
13. Piotr Krajewski, *Prawno-kanoniczna ochrona człowieka w kontekście zagrożeń inżynierii genetycznej*, WN UWM, Olsztyn 2008
14. O. Roman Pop, *Diagnostyka prenatalna a aborcja* dla WT PAT 2008
15. Sylwia Sadowska, *Status prywatno-prawny człowieka przed urodzeniem*, KUL dla wydania drukiem 2008
16. Tadeusz Styczeń SDS, *Dzieła zebrane*, tom 2, *Etyka niezależna*, red. tomu: K. Krajewski, red. całości: Instytut Jana Pawła II, Katolicki Uniwersytet Lubelski JPII w Lublinie 2010.
17. R Czesław Karwot, *Romana Ingardena koncepcja człowieka. (Studium z metafizyki*

- człowieka), KUL dla wydania drukiem 2010
18. Waldemar Prusik, *Fenomenologia wartości. Max Scheler i Nicolai Hartmann*, USz, Szczecin, dla wydania drukiem 2010
 19. *Dolentium hominum. Duchowni i świeccy wobec ludzkiego cierpienia*, pod redakcją Andrzeja Muszali, Józefa Binnebesela, Piotra Krakowiaka i Marka Krobickiego, 2010
 20. Dr n. med. Jan Iwaszczyszyn, *Filozofia spotkania i dialog interpersonalny w medycynie paliatywnej*, dla wydania drukiem 2012
 21. Henryk Kiereś, *Osoba i społeczność*, Wydawca: Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2013
 22. Ks. dr Kazimierz Gryżenia *Analogia w metafizycznej interpretacji Boga w systemie filozoficznym Franciszka Suareza*, dla wydania drukiem 2013
 23. Recenzja projektu wydawniczego *Powszechnej Encyklopedii Filozofii*, t. 1-9, tłumaczenie na język angielski, Red. Andrzej Maryniarczyk, Polskie Towarzystwo św. Tomasza z Akwinu, Lublin 2015
 24. Red. Piotr Duchliński, Ewa Podrez, *Studia i szkice z etyki chrześcijańskiej*, dla wydania drukiem 2016
 25. Red. T. Duma i inni, *Filozof wpatrzony w naturę i to co boskie*. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Andrzejowi Maryniarczykowi SDB z okazji Jubileuszu urodzin i pracy naukowej na KUL, Lublin 2020
 26. O. Filemon Tadeusz Janka, *Zagadnienie śmierci w polskiej filozofii tomistycznej po II wojnie światowej*, WN UAM, Poznań 2021

UDZIAŁ W KONFERENCJACH I SYMPOZJACH

Ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga uczestniczył w ponad **160 konferencjach i sympoziach** naukowych: międzynarodowych, krajowych i lokalnych. Organizował i współorganizował 15 konferencji międzynarodowych, krajowych i lokalnych, uczestniczył w 4 komitetach organizacyjnych konferencji naukowych, prowadził 5 debat naukowych i uczestniczył w 15 panelach dyskusyjnych.

Na podkreślenie zasługuje to, że ponad połowa ze 160 konferencji naukowych w których omawiany filozof uczestniczył i wygłaszał referaty poświęcona była problemom bioetyki i etyki medycznej. Podejmował on liczne zaproszenia ze strony różnych instytucji, towarzystw i organizacji medycznych i prowadził otwarty i obszerny dialog z polskim środowiskiem medycznym. Zagazowanie to dobrze ilustrują nazwy organizatorów kongresów, sympoziów i konferencji medycznych takie jak: Federacja Polonijnych Organizacji Medycznych, Światowy Kongres Polonii Medycznej, American College of Physicians, Naczelna Izba Lekarska, Europejskie Towarzystwo Filozofii w Medycynie (European Society for Philosophy of Medicine), Bioetyczne Towarzystwo Europy Centralnej i Wschodniej (Central and East European Association for Bioethics), Europejska Rada Resuscytacji (European Resuscitation Council), Polska Rada Resuscytacji (Polish Resuscitation Council) CM UJ, Okręgowa Izba Lekarska (Częstochowska, Pomorska, Krakowska, Gdańska), Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Koninie, Okręgowa Izba Lekarską w Krakowie, Kujawsko-Pomorska Izba Lekarska, Fundacja i Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Medycyna Praktyczna Ginekologia i Położnictwo, Towarzystwo Internistów Polskich, Polskie Towarzystwo Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Polskie Towarzystwo Medycyny Stanów Nagłych i Katastrof, Towarzystwo Lekarskie Krakowskie, Towarzystwo Lekarskie w Częstochowie, Towarzystwo Kardiologiczne Oddział w Krakowie, Ogólnopolska Sekcja Ginekologiczno-Położnicza Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich, Fundacja „Życie i Płodność” w Krakowie, Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Komisja Anestezjologii i Intensywnej Terapii Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN w Warszawie, Komisja Etyki Medycznej Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, Komisja Etyki Lekarskiej Naczelnej Rady Lekarskiej, Komisja Bioetyczna Bydgoskiej Izby Lekarskiej i Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy, Szpital Ginekologiczno-Położniczy im. Świętej Rodziny w Warszawie, Szpital Ginekologiczno-Położniczy im. R. Czerwiakowskiego w Krakowie, Fundacja Pro Humana Vita w Krakowie, Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu

Jagiellońskiego, Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie, Krakowski Specjalistyczny Szpital im. Jana Pawła II, Szpital Kliniczny im. dr Józefa Babińskiego w Krakowie, Szpital Zakonu Bonifratrów w Krakowie, Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie, Górnośląskie Centrum Rehabilitacji w Reptach - Tarnowskich Górach, Kliniczny Szpital Wojewódzki im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie, Akademia Medyczna im. Feliksa Skubiszewskiego w Lublinie.

Uczestniczył on w sympozjach naukowych organizowanych przez takie ośrodki uniwersyteckie jak PAN, PAU, CM UJ, KUL, UKSW, UPJPII, The Georg-August University of Göttingen, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Medyczny w Gdańsku, Uniwersytet Rzeszowski, Akademia Medyczna w Poznaniu i w Lublinie, Akademia Ignatianum w Krakowie.

Rok 1998

- 1) 4-5.VI.1998 w X Jagiellońskim Sympozjum Etycznym „Spór o etykę”, zorganizowanym przez Instytut Filozofii UJ-tu, z referatem: *Niepowodzenia nowożytnego i współczesnego projektu etyki.*
- 2) 15-17.X. 1998 w Polsko-Niemieckim Sympozjum „Etyka w medycynie”, zorganizowanym w Krakowie przez Uniwersytet Jagielloński wraz z CM i The Georg-August University of Göttingen, z referatem: *Personalizm czy utilitaryzm jest właściwą podstawą etyki medycznej?*
- 3) 4-5.XII. 1998 w sympozjum „Medycyna i prawo: za i przeciw życiu”, zorganizowanym w Lublinie, Warszawie i Krakowie przez Papieską Komisję „Pro Vita”.
- 4) 8.XII.1998 w sympozjum „Aktualne uwarunkowania wychowania młodzieży”, zorganizowanym w Krakowie przez WSDTS, z referatem: *Moralność współczesnej kultury* i z przewodnictwem panelowi w dyskusji.
- 5) 11-12.XII.1998 w sympozjum „Poznanie bytu czy ustalanie sensów?” z serii Zadania współczesnej metafizyki, zorganizowanym przez Katedrę Metafizyki i Polski Oddział Międzynarodowego Towarzystwa Tomasza z Akwinu na KUL-u w Lublinie.

Rok 1999

- 6) 15.I.1999 w posiedzenie naukowym „Wokół encykliki Fides et ratio”. Referaty i dyskusja filozofów i teologów zorganizowana przez Radę Wydziału Filozoficznego PAT.
- 7) 23-24.III.1999 w sympozjum „Nowe powołania dla nowej Europy”, zorganizowanym w dla firmatorów zakonnych w Częstochowie, z referatem: *Europa: szanse i zagrożenia.*
- 8) 4-9.VII.1999 w IV Międzynarodowym Kongresie Teologów Moralnych Redemptorystów „Christian Responsibility” zorganizowanym w Krakowie.

- 9) 16.X.1999 w symposium „Ludzie starsi w rodzinie i społeczeństwie” zorganizowane przez Instytut Teologii Rodziny PAT oraz Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Krakowskiej.
- 10) 27.XI. 1999 w konferencji naukowej „Etyka a genetyka - dylematy przełomu wieków”, zorganizowanej przez Szpital Bonifratrów w Krakowie, z referatem: *Stanowisko Kościoła wobec inżynierii genetycznej i klonowania* wraz z udziałem w dyskusji panelowej.
- 11) 9-10.XII.1999 w międzynarodowym symposium „Fides et ratio. W rocznicę ogłoszenia: interpretacje – nadinterpretacje – deformacje”, zorganizowanym w Lublinie przez Katedrę Metafizyki KUL i Polski Oddział Międzynarodowego Towarzystwa Tomasza z Akwinu, z referatem: *Postulaty Encykliki wobec rozumu filozoficznego* wraz z uczestnictwem w dyskusji.

Rok 2000

- 12) 23-26.VIII.2000 w Międzynarodowym Drugim Światowym Kongresie Filozofii Medycyny: „Humane Healthcare – Sciences, Technologies, Values” zorganizowanym przez Europejskie Towarzystwo Filozofii w Medycynie (European Society for Philosophy of Medicine), Bioetyczne Towarzystwo Europy Centralnej i Wschodniej (Central and East European Association for Bioethics) oraz przez Collegium Medicum UJ-tu w Krakowie, z referatem” *Personalism versus Principlism in Bioethics*.
- 13) 6. IV.2000 w symposium „Początek życia” zorganizowanym przez Towarzystwo Naukowe Warszawskie i Wydział Nauk Lekarskich w Pałacu Staszica w Warszawie, z referatem: *Antropologiczny status embrionu ludzkiego*.
- 14) 20.X.2000 w Jubileuszowym Spotkaniu Pracowników Nauki „Przesłanie Jana Pawła II do uczonych polskich” zorganizowanym przez Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie.
- 15) 26.X.2000 w symposium „Troska o ludzkie życie i zdrowie” zorganizowanym z okazji 25- lecia pracy naukowej ks. prof. Jana Kowalskiego przez Sekcję Teologii Moralnej PAT w Krakowie.
- 16) 6-8.XI.2000 w Dniach Interdyscyplinarnych „Etyka wobec możliwości inżynierii genetycznej” zorganizowanych przez Wydział Teologii we współpracy z Wydziałem Biologii, Bioinżynierii Zwierząt i Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olszynie.
- 17) 14-15. XI. 2000 w symposium „Idea solidarności dzisiaj”, zorganizowanym przez Wydział Filozoficzny Papieskiej Akademii Teologicznej oraz Biuro Festiwalowe Kraków 2000 w Krakowie;

Rok 2001

- 18) 13.XII.2001 w IV-tym Międzynarodowym Symposium Metafizycznym „O realizm w uprawianiu filozofii” zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Zakład Metafizyki KUL, z referatem: *Dobro jako ratio cognitionis practicae i podstawa wyróżniania dziedzin poznania praktycznego*.

- 19) 26.II.2001 w Konwersatorium „Wokół eutanazji” zorganizowanym w Domu Arcybiskupów Krakowskich, z referatem: *Etyka chrześcijańska a etyka ateistyczna wobec eutanazji.*
- 20) 12-15.III.2001 w XLIII Tygodniu Filozoficznym na KUL-u „Człowiek wobec dobra”, z referatem: *Sytuacja tomistycznej filozofii moralnej w Polsce.*
- 21) 18.IV.2001 w posiedzeniu naukowym „Wartość życia – jakość życia. Dylematy etyczne współczesnej medycyny” zorganizowanym przez Sekcję Etyki i Prawa Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego oraz Komisję Etyki Medycznej Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, z referatem: *Wartość życia w ujęciu etyki personalistycznej.*
- 22) 13.X.2001 w Ogólnopolskim Sympozjum „Edukacja i wychowanie” zorganizowanym przez WSDTS w Krakowie, z referatem: *Szkolnictwo salezjańskie w odpowiedzi na aktualne kwestie społeczne.*
- 23) 6-7.XII.2001 w Konferencji Naukowej „Zrozumieć człowieka” zorganizowanej przez Instytut Praw Człowieka w Oświęcimiu, Fundację: Oświęcimskie Centrum Praw Człowieka, z referatem: *Bioetyka wobec współczesnych zagrożeń.*
- 24) 19-30.IV.2001 w Międzynarodowym Kolokwium Naukowym „Eutanazja w dyskusji” zorganizowanym na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego przez Katedrę Teologii Moralnej i Etyki Społecznej.
- 25) 31.V-1.VI.2001 w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Pytając o człowieka – myśl filozoficzna Józefa Tischnera” zorganizowanej przez Wydział Filozoficzny Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński, Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie i Społeczny Instytut Wydawniczy Znak.
- 26) 17-18.XI.2001 w Międzynarodowym Sympozjum “Ethical and Legal Considerations in Resuscitation” zorganizowanym przez European Resuscitation Council oraz Polish Resuscitation Council CM UJ w Krakowie.
- 27) 28.III.2001 w sesji naukowej „Śmierć mózgu” zorganizowanej w ramach spotkań „Etyka w Medycynie” przez Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii Wydziału Lekarskiego CM UJ, Oddział Środowiskowy Akcji Katolickiej Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie (Klinika Hematologii i Pediatrii CM UJ).
- 28) 7-8.V.2001 w Konferencji Metodologicznej „Konieczność a przypadek” zorganizowanej przez Instytut Informatyki UJ-tu i Ośrodek Badań Interdyscyplinarnych PAT.

Rok 2002

- 29) 12- 13.IV.2002 w sympozjum „Ocalić cywilizację, ocalić życie” zorganizowanym przez MIB PAT i WSD XX Sercanów w Stadnikach, z referatem: *Godność osoby a zasada jakości życia we współczesnej bioetyce.*
- 30) 24.IV.2002 w sympozjum naukowym „Związki świadomości psychicznej ze świadomością moralną” zorganizowanym przez Instytut Filozofii Chrześcijańskiej UKSW w Warszawie, z referatem: *Emocjonalna odpowiedź na wartość u podstaw życia moralnego.*

- 31) 9.V. – 12.05. 2002 w międzynarodowej sesji „Nasza teologia w Europie” zorganizowanej w 20-lecie partnerskiej współpracy pomiędzy Katolickim Wydziałem Teologicznym Ruhry w Bochum a Papieską Akademią Teologiczną w Krakowie.
- 32) 10-13.V.2002 W „Dniach Tischnerowskich” zorganizowanych przez uczelnie w Krakowie.
- 33) 11.V.2002 w sesji naukowej: „Etyczne aspekty towarzyszenia przewlekle chorym i ich rodzinom” zorganizowanej przez Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii UJ-tu, Uniwersytecki Szpital Dziecięcy i Akcję Katolicką w Krakowie.
- 34) 14.V.2002 w posiedzeniu Komisji Etyki Medycznej Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie poświęconym Europejskiej Konwencji Bioetycznej.
- 35) 23.XI.2002 w V Sesji Naukowej z cyklu „Etyka w medycynie” zorganizowanej przez Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii Wydziału Lekarskiego UJ, Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie z referatem: *Etyczne granice transplantacji*

Rok 2003

- 36) 8.04.2003 w zebraniu naukowym Komisji Etyki Medycznej PAU w Krakowie z referatem: *Dobro pacjenta celem medycyny i podstawą etyki medycznej.*
- 37) 09.04.2003 w II Międzynarodowym Sympozjum z cyklu: „Przyszłość cywilizacji zachodu”, zatytułowanym „Kultura wobec techniki”, zorganizowanym przez Katedrę Filozofii Kultury KUL, z referatem: *Bioetyka a technika.*
- 38) 07-10.05.2003 w „Dniach Tischnerowskich” zorganizowanych w Krakowie przez PAT, UJ i PWST.
- 39) 07.06.2003 w V Sesji Naukowej z cyklu „Etyka w medycynie” zatytułowanej „Autonomia pacjenta” i zorganizowanej przez Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii Wydziału Lekarskiego UJ, Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie.
- 40) 12-13.09.2003 w międzynarodowej konferencji „Jedna czy dwie Europy? Rola Kościoła Katolickiego w procesie integracji europejskiej”, zorganizowanej przez PAT w Krakowie w Instytucie Studiów Polonijnych i Etnicznych.
- 41) 20.11.2003 w VI Sesji Naukowej z cyklu „Etyka w medycynie” zatytułowanej „Studium etyczne wykorzystania komórek macierzystych” i zorganizowanej przez Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii Wydziału Lekarskiego UJ-tu, i Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie.
- 42) 12.12.2003 w konferencji naukowej „Wybrane problemy etyczne i medyczne w chirurgii krótkoterminowej”, zorganizowanej przez Medyczną Radę Konsultacyjną przy Szpitalu Bonifratrów w Krakowie, z referatem: *Właściwe i niewłaściwe cele medycyny.*
- 43)

Rok 2004

- 44) 23.03.2004 w Sesji Naukowej Rady Wydziału Filozofii Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie zatytułowanej „Status embrionu ludzkiego a klonowanie”,

jako organizator i przewodniczący tej sesji wraz z referatem: *Status embrionu stanowisko absolutystyczne.*

- 45) 19.05.2004 w Sesji Naukowej z cyklu „Etyka w medycynie”, zatytułowanej: „Próby samobójcze u dzieci i młodzieży”, zorganizowanej przez Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii Wydziału Lekarskiego UJ-tu, i Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie, z referatem: *Samobójstwo aktem wyzwolenia czy samounicestwienia. Refleksja filozoficzno-etyczna.*
- 46) 20.09.2004 w przygotowaniu i przeprowadzeniu we wrześniu 2004 roku Europejskiego kursu bioetycznego dla lekarzy Krakowa, w ramach projektu finansowanego przez Komisję Europejską, zatytułowanego „European Hospital (-Based) Bioethics Program”, który został podjęty do realizacji przez CM UJ-tu. Moje wykłady zatytułowane były „Wprowadzenie do bioetyki”.
- 47) 27.10.2004 w spotkaniu z doktorantami Collegium Medicum UJ-tu z wykładem: *Podstawowe kierunki i uzasadnienia w bioetyce.*
- 48) 09.11.2004 w spotkaniu zorganizowanym przez Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich (Oddział Wojewódzki Małopolski w Krakowie) z referatem: *Klonowanie człowieka – nadzieje i zagrożenia.*
- 49) 25.11.2004 w Konferencji naukowej „Pytania etyczne dotyczące biotechnologii prenatalnej” zorganizowanej przez Naczelną Izbę Lekarską w Warszawie, z referatem: *Podmiotowość człowieka w okresie prenatalnym.*
- 50) 13.12.2004 w spotkaniu zorganizowanym przez Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich, Dyрекcję Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Brzesku z referatem: *Klonowanie człowieka – nadzieje i zagrożenia.*

Rok 2005

- 51) 19.03.2005 w konferencji naukowej „Oblicza polskiej biedy – stan i perspektywy” zorganizowanej przez PAT, Szkołę Wyższą im. Jańskiego w Krakowie.
- 52) 30-05 – 1.06.2005 roku w konferencji naukowej „Etyka wobec współczesnych dylematów” zorganizowanej przez Instytut Filozofii i Socjologii Akademii Bydgoskiej w Runowie Krajeńskim, z referatem: *Autonomia a dobroczynność w bioetyce i z przewodnictwem jednej z sesji.*
- 53) 6-7.06.2005 roku w ogólnopolskiej sesji „Testament Jana Pawła II. Doktryna społeczna.” zorganizowanej przez WSFP Ignatianum w Krakowie.
- 54) 15.06.2005 w spotkaniu naukowym „Jan Paweł II – katecheza cierpienia i umierania” zorganizowanym w Krakowie przez Towarzystwo Lekarskie Krakowie, Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich, Komisję Nauk Medycznych – Oddział w Krakowie i Wydawnictwo Medycyna Praktyczna.
- 55) 23.06.2005 w sesji naukowej „Przemoc wobec dziecka” zorganizowanej w Krakowie przez Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii, Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie, Środowiskowy Oddział Akcji Katolickiej, z referatem: *Antropologiczno-etyczne przyczyny kryzysu rodziny i postaw wobec dziecka.*
- 56) 21-22.10.2005 w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Problematy i dylematy współczesnej medycyny” zorganizowanej przez Akademię Medyczną im. Feliksa

Skubiszewskiego w Lublinie, z referatem: *Pacjent jako osoba wraz z współprzewodniczeniem jednej z sesji.*

- 57) 15.11.2005 w sesji zorganizowanej przez Komisję Anestezjologii i Intensywnej Terapii Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN w Warszawie z referatem: *Eutanazja – aspekt teoretyczny i praktyczny w kontekście anestezjologii i intensywnej terapii*
- 58) 17.11.2005 w konferencji „3 razy tak: dla biologii, dla etyki i dla życia” zorganizowanej przez kierowników MIB i KNS PAT w Krakowie, z przewodnictwem ogólnopolskiej sesji naukowej poświęconej problemom bioetycznym i prezentacji wydanej Encyklopedii Bioetyki, z referatem: *Antropologia w encyklice Evangelium vitae Jana Pawła II*

Rok 2006

- 59) 3.03.2006 w zespole ekspertów Ministerstwa Zdrowia, Departament Polityki Zdrowotnej, tematyka transplantacji narządów
- 60) 5-6.04.2006 w Sympozjum: „Człowiek drogą Kościoła. Myśl antropologiczna Jana Pawła II”, zorganizowanym przez PAT w drugą rocznicę śmierci Sługi Bożego Jana Pawła II, z referatem: *Zagadnienia bioetyczne w nauczaniu Jana Pawła II* oraz udziałem w panelu dyskusyjnym.
- 61) 9.05.2006 w sympozjum: „O godność człowieka umierającego” zorganizowanego przez WSD w Rzeszowie z referatem: *Filozoficzne aspekty eutanazji* oraz z udziałem w dyskusji w grupach i dyskusji panelowej.
- 62) 12.05.2007 w sympozjum „VI Dni Tischnerowskie”, zorganizowanym przez PAT, WST, w dyskusji: *Sumienie w świecie wolności.*
- 63) 17.05.2006 w sesji „Komórki macierzyste – eliksir nieśmiertelności” zorganizowanej przez studentów PAT z referatem: *Podmiotowość klonu a komórki macierzyste* i z udziałem w dyskusji panelowej.
- 64) 07.06.2006 w sesji naukowej: „Eksperyment medyczny” zorganizowanej przez Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii Wydziału Lekarskiego UJ, Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie i Środowiskowy Oddział Akcji Katolickiej w Krakowie z referatem: *Warunek świadomej zgody i etyczne granice eksperymentu.*
- 65) 24.06.2006 w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Postępy w anestezjologii i intensywnej terapii, w medycynie stanów nagłych i w medycynie katastrof”, zorganizowanej przez Polskie Towarzystwo Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Polskie Towarzystwo Medycyny Stanów Nagłych i Katastrof, z referatem: *Śmierć mózgu a śmierć człowieka – obecny stan wiedzy w aspekcie prawnym i filozoficznym*
- 66) 21.06.2007 w VI Światowym Kongresie Polonii Medycznej w Częstochowie z referatem: *Podmiotowość osobowa i moralna pacjenta.*
- 67) 13-14.06.2006 zorganizowanie w Krakowie sesji naukowej na temat: „Diagnostyka i leczenie chorób genetycznych dzieci i młodzieży”, na której wystąpili przedstawiciele Instytutu Jerome Lejeune’a z Paryża oraz przedstawiciele La Fondation Jérôme Lejeune.

- 68) 1.08.2006 w Konferencji Naukowej „Etyka i ekologia w anestezjologii i intensywnej terapii” zorganizowanej przez Katedrę Anestezjologii i Intensywnej Terapii Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w pałacu w Wąsowie koło Poznania, z referatem: *Autonomia pacjenta i autonomia lekarza a modele medycyny*.
- 69) 16.12.2006 współorganizowanie z Medycyną Praktyczną i przewodniczenie sesji etycznej „Ginekologia i położnictwo 2006” na III Krajowej Konferencji Szkoleniowej, z referatem: *Spór status moralny człowieka w okresie prenatalnym*.

Rok 2007

- 70) 18.IV.2007 współorganizowanie Katedry Bioetyki PAT z Katedrą Eklezjologii i Katedrą Antropologii Teologicznej PAT symposium „Krakowska Szkoła Antropologiczna” w Centrum Jana Pawła II w Krakowie, z referatem: *Godność a wolność w antropologii Karola Wojtyły*.
- 71) 17.XI. 2007 w konferencji dla personelu Służby Zdrowia placówek OO Bonifratrów, zorganizowanych przez Prowincję OO Bonifratrów z referatem: *Podmiotowość człowieka chorego*.
- 72) 24.XI.2007 w VI Konferencji Naukowej Towarzystwa Lekarskiego Częstochowskiego z referatem: *Etyka Władysława Biegańskiego*.
- 73) 12.06. 2007 w wykładach otwartych zorganizowanych przez Centrum Jana Pawła II w Krakowie z referatem: *Karola Wojtyły poszukiwania podstaw etyki w „Wykładach lubelskich”*.
- 74) 7.XI. 2007 w konferencji w ramach „Dni Jana Pawła II” zorganizowanej przez AWF w Krakowie, z referatem: *Błąd antropologiczny i zagrożenia życia i cielesności człowieka*.
- 75) 1-2.XII.2007 współpraca z Ogólnopolską Sekcją Ginekologiczno-Położniczą Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich w zorganizowaniu międzynarodowej konferencji w Krakowie „Problemy etyczno-moralne w praktyce katolickiego ginekologa – położnika” z referatem: *Spór o moralny status człowieka w okresie prenatalnym*.
- 76) 13.XII. 2007 w X Międzynarodowym Symposium Metafizycznym na KUL-u „Spór o cel i celowościowe wyjaśnianie” z referatem: *Cel czy nakaz racją działania moralnego*.

Rok 2008

- 77) 24-26.IV.2008 w Komitecie Organizacyjnym Symposium „Dylematy etyczne w praktyce lekarskiej – czy lekarz może odmówić pacjentowi pomocy?” XXXVI Zjazdu Towarzystwa Internistów Polskich w Warszawie, zorganizowanym przez Towarzystwo Internistów Polskich, Medycynę Praktyczną, Naczelną Izbę Lekarską we współpracy z American College of Physicians, z referatem: *Leczenie pacjenta – obowiązek czy przywilej lekarza?* Wraz z uczestnictwem w panelu dyskusyjnym prowadzonym przez prof. dr hab. n. med. Andrzeja Szczeklika.
- 78) 18-19.X.2008 współorganizowanie krajowej konferencji naukowej w Łagiewnikach w Krakowie p.t. „Dziecko jako pacjent przed i po urodzeniu” z Ogólnopolską Sekcją Ginekologiczno-Położniczą Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich, Fundacją

„Życie i Płodność” w Krakowie, Szpitalem Ginekologiczno-Położniczy im Świętej Rodziny w Warszawie, Szpitalem Ginekologiczno-Położniczym na ul. Siemiradzkiego im. R. Czerwiakowskiego w Krakowie, Fundacją Pro Humana Vita w Krakowie, z referatem: *Diagnostyka prenatalna a selekcja eugeniczna*. Występowali również zaproszeni prelegenci z Włoch i z Francji.

- 79) 21-22.XI.2008 współorganizowanie z „Medycyną Praktyczną Ginekologią i Położnictwem” oraz prowadzenie sesji z referatami i dyskusją „V Konferencji Szkoleniowej: Ginekologia i Położnictwo 2008” w Centrum Nowohuckim w Krakowie, w której uczestniczyło 850 lekarzy - ginekologów.
- 80) 15.V.2008 w konferencji naukowej „Życ etycznie – żyć etyką” , w 90 rocznice urodzin O. prof. Tadeusza Ślipko”, zorganizowanej w Krakowie przez WSF-P Ignatianum, z referatem: *Tadeusza Ślipko uzasadnienie norm chroniących przyrodę i zwierzęta*. złożonym opublikowanym w Księdze Pamiątkowej poświęconej ks. Tadeuszowi Ślipce.
- 81) 3-4.X.2008 w Konferencji „Bioetyka w zawodzie lekarza” zorganizowanej w Krakowie przez Wydział Nauk o Zdrowiu i Wydział Lekarski Collegium Medicum UJ, z referatem: *Klauzula sumienia w etyce medycznej*.
- 82) 11.XII.2008 w XI Międzynarodowym Sympozjum Metafizycznym na KUL-u „Spór o rozumienie filozofii” zorganizowanym przez Katedrę Metafizyki i Polskie Towarzystwo św. Tomasza z Akwinu z referatem: *Edukacyjna rola Powszechnej Encyklopedii Filozofii*.
- 83) 16.X.2008 w sesji naukowej: „Kondycja współczesnej rodziny polskiej” zorganizowanej z okazji Roku Rodziny i Jubileuszu 25-lecia parafii Miłosierdzia Bożego na Zasolu w Oświęcimiu z referatem: *Problemy bioetyczne współczesnej rodziny*.

Rok 2009

- 84) 17.01.2009 zorganizowanie krajowego Sympozjum Jubileuszowego „Historia i przyszłość bioetyki” w 80. urodziny ks. prof. Krzysztofa Szczygła i 20-lecie Instytutu Bioetyki PAT” z wygłoszeniem referatu: *Bioetyka na Papieskiej Akademii Teologicznej*.
- 85) 29.01.2009, w posiedzeniu naukowym Komisji Etyki Medycznej PAU z referatem *Status nascituri w kontekście sztucznych technik prokreacji i selekcji eugenicznej* .
- 86) 22.01.2009 w konferencji „Problem człowieczeństwa ludzkiego zarodka, a nowoczesne techniki zapłodnienia i selekcji embrionów”, zorganizowanej przez WSFP Ignatianum w Krakowie z referatem: *Status osobowy człowieka w okresie prenatalnym i jego prawa*.
- 87) 6-7.02.2009 w VI Zjeździe Lekarzy ziemi Konińskiej zorganizowanym w Licheniu przez Polskie Towarzystwo Lekarskie Oddział w Koninie, Delegaturę Konińską Wielkopolskiej Izby lekarskiej, Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie i Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Koninie, z referatem: *Autonomia pacjenta, autonomia lekarza, autonomia pielęgniarki a modele medycyny*.

- 88) 21.02.2009 w konferencji naukowej „Autorytet lekarza” z cyklu „Gdańskie spotkania z etyką lekarską”, zorganizowanej przez Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich Oddział Gdański, Komisję Etyki – Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku, z referatem: *Komercjalizacja medycyny a autonomia lekarza*.
- 89) 14.03.2009 w Komitecie Organizacyjnym, Konferencji naukowej, „Kapelan szpitalny i zespoły medyczne we wspólnej posłudze przy chorym”, rozpoczynającej prace nad utworzeniem ośrodka konsultacyjno-szkoleniowego dla kapelanów szpitalnych zorganizowanej przez Szpital Zakonu Bonifratrów i Medycynę Praktyczną w Krakowie-Łagiewnikach, z referatem: *Choroba – krytyczny moment w relacji między Bogiem a człowiekiem*.
- 90) 02.04.2009 w Komitecie Organizacyjnym Międzynarodowego Sympozjum „Dylematy etyczne w praktyce lekarskiej – kiedy lekarz może pozwolić choremu umrzeć?” zorganizowanego przez Towarzystwo Internistów Polskich, Medycynę Praktyczną, Naczelną Izbę Lekarską ze współpracą z American College of Physicians w Warszawie, z głosem w dyskusji panelowej.
- 91) 20-21.11.2009 przewodniczenie sesji etycznej „Etyka – zapłodnienie pozaustrojowe”, zorganizowanej przez Medycynę Praktyczną Ginekologię i Położnictwo w ramach VI Krajowej Konferencji Szkoleniowej: Ginekologia i położnictwo 2009, w Centrum Nowohuckim w Krakowie.
- 92) 3-4.12.2009 udział w Konferencji Naukowej Szpitala Babińskiego w Krakowie, „Kierunki rozwoju... 90 lat pracy Szpitala”, zorganizowanej w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie, z referatem: *Etos medyczny a kontrakt handlowy*.
- 93) 10.12.2009 w XI Międzynarodowym Sympozjum Metafizycznym „Osoba i uczucia”, zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu i Katedrę Metafizyki KUL w Lublinie z referatem: *Rehabilitacja uczuć w życiu moralnym człowieka w ujęciu Dietricha von Hildebranda*.

Rok 2010

- 94) 4-6.03.2010 w konferencji naukowej: „Trzydzieste czwarte spotkania kliniczne chirurgów dziecięcych z pediatrii” zorganizowanej przez Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie, w sesji zatytułowanej: „Uporczywa terapia w pediatrii i chirurgii dziecięcej” z referatem: *Sumienie lekarza w decyzjach rezygnacji z uporczywej terapii nieuleczalnie chorych dzieci*.
- 95) 17.03.2010 udział w Radzie Naukowej oraz współorganizowanie Międzynarodowej Konferencji Okrągłego Stołu „Wielowymiarowość formacji dla potrzeb kapelanii w służbie zdrowia – doświadczenia i dylematy” – II spotkanie w drodze ku Szkole Kapelanii Szpitalnej św. Jana Bożego, zorganizowanej przez Międzywydziałowy Instytut Bioetyki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, Zakon Szpitalny św. Jana Bożego – Bonifratrów i Fundację Hospicyjną, w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Krakowskiej w Krakowie.
- 96) 24.03.2010 w Komitecie Organizacyjnym oraz w dyskusji panelowej III Sympozjum „Dylematy etyczne w praktyce lekarskiej – czy lekarz może tworzyć i niszczyć ludzkie embriony?” zorganizowanej w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie przez

Medycynę Praktyczną, Towarzystwo Internistów Polskich, American College of Physicians i Naczelną Izbę Lekarską.

- 97) 1.06.2010 w panelu dyskusyjnym IV Międzyuczelnianego Seminarium Naukowego „Dziedzictwo aksjologii fenomenologicznej” z cyklu „Dziedzictwo współczesnej etyki”, zorganizowanym przez Wydział Filozoficzny Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie.
- 98) 11-12.06.2010 w Konferencji Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego (TNFS) zorganizowanego przez TNFS w Kutnie Woźniakowie z referatem: *Zagrożenie sumienia w demokracji*.
- 99) 24-26.06.2010 udział w VII Światowym Kongresie Polonii Medycznej, „Medycyna XXI wieku – możliwości i zagrożenia” zorganizowanej w Toruniu przez Federację Polonijnych Organizacji Medycznych i Kujawsko-Pomorską Izbę Lekarską, z referatem na otwarciu Kongresu: *Medyczno-etyczna oś: lekarz – pacjent – szpital – państwo*.
- 100) 10.12.2010 w XII Międzynarodowym Sympozjum Metafizycznym „Spór o prawdę”, z cyklu „Zadania współczesnej metafizyki” zorganizowanym w Lublinie na KUL-u przez Towarzystwo św. Tomasza z Akwinu i Katedrę Metafizyki KUL, z referatem: *Spór o właściwości prawdy: relatywizm – absolutyzm*.
- 101) 13.12.2010 w cyklu wykładów „Człowiek i jego prawa” zorganizowanych przez Towarzystwo Filozoficzne Ignatianum w WSFP Ignatianum w Krakowie, z referatem: *Człowiek i jego prawo do życia*.

Rok 2011

- 102) 21.01.2011 w debacie: „Porozmawiajmy o eutanazji”. (Uczestnicy debaty: Tadeusz Biesaga SDB, Jan Hartman, Teresa Weber, Tadeusz Rostworowski SJ; prowadzenie: Paweł Czejenko i Renata Zając), zorganizowanej przez Wydawnictwo WAM – studio Inigo, w sali telewizyjnej Centrum Medialnego Wydawnictwa WAM, ul. Kopernika 26, w Krakowie.
- 103) 22.03.2011 w III Ogólnopolskim Konwersatorium Etycznym „Aktualność personalizmu dziś” z cyklu: „T. Styczeń – T. Ślipko – J. Tischner – inspiracje chrześcijańskie w etyce”, zorganizowanym przez Instytut Filozofii Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie, z referatem: *Personalizm realistyczny a personalizm transcendentálny w uzasadnianiu norm moralnych* oraz w debacie: „Aktualność personalizmu dziś”.
- 104) 12-13.04.2011 w Międzynarodowej Konferencji „Spór o osobę ludzką we współczesnej filozofii” z cyklu: „W kręgu pytań człowieka”, zorganizowanej przez Wydział Filozoficzny, Instytut Filozofii Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie, z referatem: *Osoba a normy etyczne*.
- 105) 30.04.2012 wygłoszenie referatu: *Zagrożenia sumienia w demokracji* w Krakowskim Oddziale Wszechnicy Narodowej, Kraków ul. Konfederacka 6.
- 106) 12.05.2011 w Konferencji: „Śmierć – inna niż myślicie? Nauki humanistyczne o śmierci”, zorganizowanej przez Koło Naukowe Studentów Filozofii WSFP Ignatianum w Krakowie z referatem: *Kontrowersje wokół definicji śmierci*.

- 107) 19.05.2011 wygłoszenie referatu: *Problematyka zgody domniemanej. Transplantacja – trudny dar ratujący życie*, na warsztatach: „Organ Donation”, zorganizowanych w Centrum Dydaktyczno-Kongresowym UJ CM w Krakowie przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA – Poland, Oddział Kraków.
- 108) 24-28.06.2011 w Międzynarodowej Konferencji „What is Life? Theology, Science, and Philosophy”, zorganizowanej w Krakowie przez, The Centre of Theology and Philosophy.
- 109) 07-11.09.2011 w III Kongresie Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie, zatytułowanym “Młodzież polska na obczyźnie – zadania edukacyjne”, zorganizowanym w Krakowie przez PAU, UJ, Stowarzyszenie Wspólnota Polska Oddział w Krakowie i UPJPII. Udział w sesji medycznej: „Sytuacja i potrzeby edukacyjne lekarzy polskiego pochodzenia na obczyźnie” oraz otrzymanie nagrody „Honorowej Statuetki doktora Władysława Biegańskiego”, przyznanej przez Częstochowskie Towarzystwo Lekarskie.
- 110) 10.10.2011 w Konferencji „Dolentium Hominum. Duchowni i świeccy wobec ludzkiego cierpienia” zorganizowanej w Krakowie przez Kurię Prowincjalną Zakonu Bonifratrów, UPJPII we współpracy z wydawnictwem Medycyny Praktycznej.
- 111) 18.10.2011 współorganizowanie z pracownikami kierowanych przeze mnie katedr: Katedry Etyki Akademii Ignatianum i Katedry Bioetyki UPJPII, Międzynarodowej Konferencji Bioetycznej, w auli Akademii Ignatianum w Krakowie, zatytułowanej „Od autonomii osoby do autonomii pacjenta”, w z referatem: *Autonomia a godność osoby*” wraz z uczestnictwem w dyskusji panelowej.
- 112) 18.11.2011 w Sesji „Promieniowanie świętości Bł. Jana Pawła II. Jan Paweł II – myśliciel”, zorganizowanej w Krakowie przez Katedrę Filozofii Boga KUL-u oraz Katolickie Stowarzyszenie – Civitas Christiana w Krakowie z referatem: *Mistyka i metafizyka w antropologii Karola Wojtyły*.
- 113) 15.12.2011 w XIV Międzynarodowym Sympozjum Metafizycznym „Spór o dobro” z cyklu „Zadania współczesnej metafizyki”, zorganizowanym w Lublinie na KUL-u przez Towarzystwo św. Tomasza z Akwinu i Katedrę Metafizyki KUL, z referatem: *Spór dobro moralne: hedonizm, eudajmonizm, personalizm*.

Rok 2012

- 114) 14.01.2012 – prowadzenie jednej z sesji w Ogólnopolskiej Interdyscyplinarnej Konferencji „Bioetyka pokolenia Karola Wojtyły/Jana Pawła II w Krakowie, zorganizowanej przez Międzywydziałowy Instytut Bioetyki UPJPII i Katedrę Teologii Moralnej Ogólnej.
- 115) 19.04.2012 w II Międzynarodowej konferencji z cyklu: ”W kręgu pytań o człowieka” zorganizowanej przez Katedrę Antropologii Akademii Ignatianum w Krakowie, z referatem: *Normana Forda ewolucja poglądów w kwestii początku człowieka w okresie prenatalnym*.
- 116) 05.10.2012 referat na inauguracji roku akademickiego w Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu, zatytułowany: *Choroba – krytyczny moment w relacjach między Bogiem a człowiekiem*.
- 117) 13.11.2012 referat dla członków Komisji Etycznej Krakowskiego Specjalistycznego Szpitala im. Jana Pawła II, zatytułowany: *Uzasadnienia norm w etyce medycznej*.

- 118) 25.11.2012 w III Ogólnopolskiej Konferencji „Pielęgniarstwo w mukowiscydozie. Opieka paliatywna”, z referatem: *Przeszczep – trudny dar ratujący życie*.
- 119) 17.12.2012 wygłoszenie referatu: *Pojęcie życia w encyklice Evangelium vitae Jana Pawła II* dla Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego. Oddział w Krakowie, w Krakowskim Szpitalu Specjalistycznym im. JP II.

Rok 2013

- 120) 12.03.2013 referat dla członków Komisji Etycznej Krakowskiego Specjalistycznego Szpitala im. Jana Pawła II, zatytułowany: *Trudności w odróżnianiu eutanazji od odstąpienia od uporczywej terapii*.
- 121) 16.04.2013 w III Międzynarodowej Konferencji „Spór o dynamizm bytu ludzkiego” z cyklu „W kręgu pytań o człowieka”, zorganizowanej przez Instytut Filozofii Akademii Ignatianum w Krakowie, z referatem: *Potencjalność wewnętrzna i uprawnienia etyczne embrionu ludzkiego*.
- 122) 18.04.2013 w spotkaniu Koła Naukowego Studentów Wydziału Filozoficznego Akademii Ignatianum w Krakowie, z referatem: *Czy nauka była i jest zamieszana w selekcję eugeniczną?*
- 123) 15.05.2013 w Seminarium Naukowym Wydziału Filozoficznego UPJPII „Wokół człowieka w okresie prenatalnym”, z referatem: *Potencjalność wewnętrzna i uprawnienia etyczne embrionu ludzkiego*.
- 124) 21.05.2013 w Konferencji naukowej „Etyka klasyczna w XXI wieku”, z okazji 95 urodzin ks. prof. Tadeusza Ślipko SJ, zorganizowanej przez Instytut Filozofii Akademii Ignatianum w Krakowie z referatem: *Postęp czy kryzys współczesnej bioetyki?*
- 125) 23.V.2013 w VIII Kongresie Polonii Medycznej, Światowego Zjazdu Lekarzy Polskich w Krakowie w sesji „Symposium etyki medycznej. Decyzje podejmowane na granicy życia i śmierci” z referatem: *Trudności w odróżnieniu eutanazji od uporczywej terapii*.
- 126) 24.V.2013 w VIII Kongresie Polonii Medycznej, Światowego Zjazdu Lekarzy Polskich w Krakowie w sesji „Klauzula sumienia w praktyce medycznej” z referatem: *Tendencje zagrażające stosowaniu klauzuli sumienia w praktyce medycznej*.
- 127) 26.09.2013 w VII Ogólnopolskiej Konferencji naukowo-szkoleniowej, „Problemy etyki, pielęgnacji i rehabilitacji w przewlekłych chorobach układu nerwowego”, zorganizowanej dla lekarzy i pielęgniarek Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji w Reptach, Tarnowskie Góry z referatem: *Podmiotowość osobowa i moralna przewlekle chorego neurologicznie pacjenta*.
- 128) 22.X.2013 w konferencji zorganizowanej przez Komisję Etyki Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego im. Jana Pawła II w Krakowie z referatem: *Kontrowersje wokół Kodeksu Etyki Lekarskiej*.
- 129) 12.XII.2013 w XVI Międzynarodowym Sympozjum Metafizycznym, zatytułowanym: „Spór o naturę ludzką”, zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu i Katedrę Metafizyki Wydziału Filozoficznego KUL, na KUL-u z referatem: *Godność osoby ludzkiej a normy etyczne*.

Rok 2014

- 130) 13.II.2014 w konferencji dla dyrektorów szkół salezjańskich w Zespole Szkół w Oświęcimiu z referatem: *Nowe zjawiska w bioetyce i gender*.
- 131) 20.V.2014 w konferencji: „Dziedzictwo etyki współczesnej. Aksjologia i etyka Romana Ingardena i jego uczniów”, zorganizowanej przez Instytut Filozofii Akademii Ignatianum w Krakowie.
- 132) 15.IV.2014 udział w Konferencji zorganizowanej przez Komisję Etyki, Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego z referatem: *Tendencje zagrażające klauzuli sumienia w praktyce medycznej*.
- 133) 28.V.2014 w spotkaniu Towarzystwa Filozoficznego Akademii Ignatianum w Krakowie z referatem: *Godność osoby a normy etyczne*.
- 134) 11.X.2014 w konferencji dla dyrektorów szkół salezjańskich zorganizowanej w Porszewicach koło Łodzi z referatem: *Klauzula sumienia w sporach bioetycznych*.
- 135) 11.XII. 2014 w XVII Międzynarodowym Sympozjum Metafizycznym, „Spór o początek i koniec życia ludzkiego”, zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu i Katedrę Metafizyki Wydziału Filozoficznego KUL, na KUL-u z referatem: *Godność ludzkiego życia i umierania*.

Rok 2015

- 136) 23.III.2015 w Międzynarodowej Konferencji Naukowej, „Gender – spojrzenie krytyczne”, zorganizowanej przez Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wraz z prowadzeniem dyskusji.
- 137) 21.IV.2015 w I Międzyuczelnianej Debacie Studenckich Kół Naukowych Wydziałów Filozofii UPJPII i AIK, zatytułowanej „Utylitaryzm a personalizizm wobec cierpienia” w charakterze prowadzącego debatę.
- 138) 6.X.2015 – w Ogólnopolskiej Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej „Oblicza śmierci mózgowej” zorganizowanej przez Akademię Ignatianum w Krakowie i Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, z referatem: *Reinterpretować czy porzucić harwardzką definicję śmierci?*
- 139) 28.X.2015 w Sympozjum „W poszukiwaniu filozoficznego horyzontu” zorganizowanym przez Instytut Filozofii Akademii Ignatianum w Krakowie, z referatem: *Primum ethicum et primum anthropologicum conventuntur*.
- 140) 10.XII.2015 w XVIII Ogólnopolskim Sympozjum Metafizycznym, „Wojtyła o człowieku. Wokół antropologii Karola Wojtyły z okazji roku św. Jana Pawła II”, z referatem: *Godność osoby ludzkiej jako źródło normy personalistycznej*.

Rok 2016

- 141) 17.XI.2016 – w konferencji „Deformacje sumienia’ z cyklu „Jan Paweł II. Posługa myślenia” organizowanej przez Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła

II oraz Ośrodek Badań nad Myślą Jana Pawła II Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, z referatem: „*Pseudonormy w ujęciu Dietricha von Hildebranda*”.

- 142) 01.XII.2016 w XIX Międzynarodowym Sympozjum Metafizycznym „Metafizyka Arystotelesa u podstaw kultury Filozoficznej, w 2400 rocznicę urodzin Arystotelesa” z cyklu „Zadania współczesnej metafizyki”, zorganizowanym przez Katedrę Metafizyki, Katedrę Filozofii Prawa i Praw Człowieka, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie, z referatem: *Współczesny renesans Arystotelesa etyki cnót*.
- 143) 22.XII.2016 współorganizowanie konferencji naukowej „Prawo do życia w okresie prenatalnym” w ramach Komisji Etycznej Krakowskiego Specjalistycznego Szpitala im. Jana Pawła II, w tymże szpitalu w Krakowie z referatem: *Kryteria człowieczeństwa w okresie prenatalnym*.
- 144) 25.IV.2016 w debacie: „Aborcja, gdzie kończy się wolność a zaczyna człowiek”, zorganizowanej przez Koło Studentów dla Rzeczypospolitej w Krakowie.

Rok 2017

- 145) 15.03.2017 zorganizowanie na UPJPII wykładu Mec. Rebeki Kiessling zatytułowanego „O prawie do urodzenia się”.
- 146) 24-25.03.2017 współorganizowanie jako członka Komitetu Bioetycznego Dziel Bonifraterskich konferencji szkoleniowej dla personelu szpitali i domów opieki we Wrocławiu, zatytułowanej „Aspekty bioetyczne opieki nad pacjentami u kresu życia”.
- 147) 08.04.2017 w Konferencji „Filozofia i etyka w medycynie wczoraj i dziś” z Okazji 100-lecia Władysława Biegańskiego, zorganizowanej przez Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie, Okręgową Radę Lekarską Częstochowy, Katowic i Warszawy, w Częstochowie, z referatem: *Etyka medyczna, ale jaka?*
- 148) 18.05.2017 zorganizowanie na UPJPII wykładu Mec. Nikolasa Niklasa, zatytułowanego „Klauzula sumienia w praktyce medycznej”.
- 149) 25.05.2017 współorganizowanie przez Międzywydziałowy Instytut Bioetyki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie z Polskim Towarzystwem Opieki Duchowej w Medycynie, Komisją Etyki Lekarskiej Naczelnej Rady Lekarskiej, Okręgową Izbą Lekarską w Krakowie, przy współpracy z American College of Physicians oraz uczestnictwo w X Sympozjum z cyklu Dylematy etyczne w praktyce lekarskiej zatytułowanym „Czy lekarz może choremu pomóc umrzeć?”.

Rok 2018

- 150) 19.03.2018 w konferencji „Problemy rodzin dzieci z zespołem Downa w Polsce – stan na przełomie 2017-2018” zorganizowanej przez Poradnię Bioetyczną UPJPII, prezentującej wyniki Raportu opracowanego przez Międzywydziałowy Instytut Bioetyki UPJPII.
- 151) 23.03.2018 w konferencji „Człowiek chory w rodzinie – aspekty bioetyczne”, zorganizowanej przez Komitet Bioetyczny Dziel Bonifraterskich w Warszawie, z referatem *Małżeństwo, rodzina wzorem wspólnoty z ludźmi i z Bogiem*.

- 152) 14.04.2018 w konferencji naukowej z cyklu „Bydgoskie Spotkania Bioetyczne” zatytułowanej „Wyzwania i zagrożenia bioetycznej XXI” zorganizowanej przez Komisję Bioetyczną Bydgoskiej Izby Lekarskiej i Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy, z referatem *Etyka i moralność w medycynie XXI wieku – wyzwania i zagrożenia*.
- 153) 25.04.2018 w Konferencji naukowej zatytułowanej „Ulepszanie człowieka – perspektywa filozoficzna, zorganizowanej przez Katedrę Bioetyki WF UPJPI i WF AIK w Krakowie z referatem: *Natura osoby ludzkiej a ulepszanie człowieka*.
- 154) 25.10.2018 w Konferencji naukowej zatytułowanej „Ulepszanie moralne – perspektywa filozoficzna, zorganizowanej przez Katedrę Bioetyki WF UPJPI i WF AIK w Krakowie z referatem: *Ulepszanie biologiczne i techniczne człowieka a doskonalenie moralne*.

Rok 2019

- 155) 12.06.2019 w Konferencji naukowej zatytułowanej „Blaski i cienie ulepszania poznawczego. Perspektywa filozoficzna”, zorganizowanej przez Katedrę Bioetyki WF UPJPI i WF AIK w Krakowie z referatem: *Teleologia natury ludzkiej i autoteleologia osoby a ulepszanie człowieka*.
- 156) 21-23.06.2019 w Międzynarodowym Kongresie: „Nauka w służbie życiu” zorganizowanym przez Uniwersytet Rzeszowski, Kliniczny Szpital Wojewódzki im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie, Fundację „Życiu Tak” i Urząd Marszałka Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z referatem: *Eugenika w propozycjach legalizacji prawa do zdrowej reprodukcji*.
- 157) 22-23.10.2019 w międzynarodowej konferencji „50 lat od ukazania się pierwszego polskiego wydania „Osoby i czynu”, zorganizowanej przez Wydział Filozoficzny i Fundację Jana Pawła II, z referatem: *Autoteleologia osoby a teleologia natury ludzkiej w antropologii Karola Wojtyły*

Rok 2020

- 158) 03.IV.2020 w konferencji „Robert Spaemann (1927 – 2018) krytyczna ocena ducha współczesnych czasów” zorganizowanej przez Wydział Filozoficzny Akademii Ignatianum w Krakowie oraz Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, z referatem *Roberta Spaemanna spór o naturę ludzką*.
- 159) 3-5.XI.2020 w XV edycji Dni Jana Pawła II „Jan Paweł II. Co dalej”, zorganizowanej przez uczelnie Krakowa.
- 160) 14.XI.2020 w konferencji „Ideologia gender – w tym przejawia się zło” zorganizowanej przez Ośrodek Duchowości i Kultury w Łądzie z referatem: *Prawo naturalne wobec genderowej utopii wyzwolenia*.

Rok 2021

- 161) 21.IV.2021 w konferencji edukacyjnej, zorganizowanej przez Akademię Edukacji Bioetycznej w Gdańsku z referatem: *Odstąpienie od uporczywej terapii a eutanazja*.

- 162) 26.V.2021 w konferencji edukacyjnej, zorganizowanej przez Akademię Edukacji Bioetycznej w Gdańsku z referatem *Prawo naturalne wobec genderowej utopii wyzwolenia*.
- 163) 02.X.2021 w konferencji „Doktor Władysław Biegański – polski Hipokrates”, zorganizowanej w Częstochowie przez Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie.
- 164) 16.XII.2021 w konferencji „Lubelskie Seminarium Otwarte im. Ks. Andrzeja Maryniarczyka SDB zorganizowanej przez Katedrę Filozofii Kultury i Podstaw Retoryki KUL, Katedrę Antropologii Filozoficznej i Filozofii Prawa KUL oraz Towarzystwo św. Tomasza z Akwinu w Lublinie, z referatem: *Godność a wolność. Personalizm, ale jaki?*

BIBLIOGRAFIA PRAC

W bibliografii ks. prof. Tadeusza Biesagi SDB znajduje się **13 pozycji książkowych**, w tym 8 autorskich i 5 redaktorskich oraz **155 artykułów** w dziełach zbiorowych i w czasopismach. Tematykę tych publikacji można podzielić na następujące działy: 1) Wobec innych nurtów filozoficznych i etycznych, 2) Personalizm realistyczny wobec personalizmu transcendentnego, 3) Antropologia i etyka Karola Wojtyły, 4) Bioetyka personalistyczna wobec utilitaryzmu i liberalizmu, 5) Współczesna, Hipokratejska etyka medyczna.

Pozycje książkowe

Autorskie:

1. *Dietricha von Hildebranda epistemologiczno-ontologiczne podstawy etyki*, Towarzystwo Naukowe KUL, Rozprawy Wydziału Filozoficznego nr 41, Lublin 1989, s. 236.
2. *Zarys metaetyki*, Kraków 1996, s. 100.
3. *Spór o normę moralności*, Wydawnictwo Naukowe Papieskiej Akademii Teologicznej, Kraków 1998, s. 327.
4. *Elementy etyki lekarskiej*, Wydawnictwo Medycyny Praktycznej, Kraków 2006, s. 192.
5. *Spór o podstawy etyki medycznej. Teleologizm E. D. Pellegrino a kontraktualizm R. M. Veatcha*, Wydawnictwo Naukowe UPJPII, Kraków 2014, s. 1-380.
6. *Podstawy etyki i bioetyki*, Wydawnictwo Naukowe UPJPII, Kraków 2016, s. 1-562.
7. Grzegorz Hołub, Tadeusz Biesaga SDB, Jarosław Merecki SDS, Marek Kostur, *Karol Wojtyła, Polska filozofia chrześcijańska XX wieku*, tom 11, Wydawnictwo Naukowe Akademia Ignatianum, Kraków 2019.
8. Rev. Grzegorz Hołub, Tadeusz Biesaga SDB, Jarosław Merecki SDS, Marek Kostur, *Karol Wojtyła, The Polish Christian Philosophy in the 20TH Century*, Ignatianum University Press, Kraków 2019.

Redaktorskie:

9. *Podstawy i zastosowania bioetyki*, T. Biesaga (red.), Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2001, s. 175.
10. *Systemy bioetyki*, T. Biesaga (red.), Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2003, s. 237.
11. *Bioetyka polska*, T. Biesaga (red.), Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2004, s. 349.
12. *Bioetyka personalistyczna*, T. Biesaga (red.), Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2006, s. 368.
13. *Od autonomii osoby do autonomii pacjenta*, G. Hołub, P. Duchliński, T. Biesaga red., Wydawnictwo Św. Stanisława BM, Kraków 2013, s. 298.

Artykuły

1. *Wkład ks. T. Ślipko w rozwój etyki tomistycznej*, „Studia Philosophiae Christianae” 26(1990), nr 2, s. 101-107.
2. *Stanisława Kamińskiego badania struktury metodologicznej etyki tomistycznej*, „Studia Philosophiae Christianae” 29(1993), nr 1, s. 149-156.
3. *Świadomościowe i osobowe warunki odpowiedzialności*, w: *O odpowiedzialności. Moralny wymiar odpowiedzialności w życiu publicznym*. (Materiały III Jagiellońskiego Sympozjum Etycznego z 4-5 czerwca 1990) red. J. Pawlica, Instytut Filozofii UJ Kraków 1993, s. 67-74, oraz w: „Studia Philosophiae Christianae” 29(1993), nr 2, s. 27-37.
4. *Scalanie rozbitego człowieka (Na marginesie encykliki Veritatis splendor)* w: „Człowiek w Kulturze”, Lublin KUL 4-5(1995), s. 223-235.
5. *Źródła zagrożenia rodziny na podstawie Listu do Rodzin Ojca Świętego Jana Pawła II*, w: „Seminare” 11(1995) s. 75-80 oraz: *Źródła zagrożenia rodziny*, w: „Człowiek w kulturze”, Lublin KUL 6-7(1995). s. 199-205.
6. *Ateistyczny liberalizm wobec religii i moralności chrześcijańskiej*, w: „Człowiek w kulturze”, Lublin KUL 6-7(1995) s. 185-198 oraz w: „Seminare” 12(1996), s. 123-132.
7. *Alasdaira MacIntyre’a krytyka etyki nowożytnej i współczesnej*, „Analecta Cracoviensia” 28(1996), s. 3-14.
8. *Julii Annas konfrontacja etyki starożytnej ze współczesną*, „Studia Philosophiae Christianae” 33(1997), nr 2, s. 7-15.
9. *Personalizm czy utilitaryzm jest właściwą podstawą etyki medycznej?* w: *Folia Medica Cracoviensia*, Wydawnictwo Oddziału Polskiej Akademii Nauk, Kraków 39(1998) z. 3-4, s. 43-52.
10. *Niepowodzenia nowożytnego i współczesnego projektu etyki*, w: *Spór o etykę. (Materiały z X Jagiellońskiego Sympozjum Etycznego)*, red. J. Pawlica, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1999, s. 133-142.
11. *Europa: szanse i zagrożenia*: w: „Via Consecrata” 7-8(1999), s. 71-77.
12. *Postulaty Encykliki wobec rozumu filozoficznego*, w: *Rozum otwarty na wiarę*, red. A. Maryniarczyk, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2000, s. 168-184.
13. *Norma moralności w etyce czci dla życia Alberta Schweitzera i w etyce godziwego życia Tadeusza Kotarbińskiego*, w: „Logos i Ethos” 2(9) 2000, s. 3-22.
14. *Personalizm K. Rahnera a personalizm K. Wojtyły w sporze o teologię moralną* w: „Analecta Cracoviensia” Kraków 32(2000) s. 89-100.
15. *Amoralizm*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2000, t. 1, s. 199-201.
16. *Bioetyka*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2000, t. 1, s. 576-581.
17. *Początki bioetyki, jej rozwój i koncepcja*, w: *Podstawy i zastosowania bioetyki*, red. T. Biesaga, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2001, s. 11-25.
18. *Antropologiczny status embrionu ludzkiego*, „Sosnowieckie Studia Teologiczne”

- 5(2000) s. 9-17. oraz w: *Podstawy i zastosowania bioetyki*, red. T. Biesaga, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2001, s. 101-113.
19. *Is Personalism or Utilitarianism an Adequate Foundation of Medical Ethics?* w: *Ethics in Medicine*, red. A. J. Schauer, H. L. Schreiber, Z. Ryn, J. Andres, wyd. Vandenhoeck and Ruprecht, Göttingen 2001, s. 23-30.
 20. *Etyka chrześcijańska a etyka ateistyczna wobec eutanazji*, w: *Chrześcijanin wobec eutanazji*, red. K. Gryz, B. Mielec, Kraków 2001, s. 13-19.
 21. *Antropologia Martina Bubera*, „Seminare” 17(2001), s. 225-248.
 22. *Deontologizm*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 2, Lublin 2001, s. 488-490.
 23. *Personalizm wobec kolektywizmu i liberalizmu*, w: *Chrześcijanin wobec zagadnień społecznych*, red. P. Andryszczak, Wydawnictwo Św. Stanisława Archidiecezji Krakowskiej, Kraków 2002, s. 14-26.
 24. *Nauka Kościoła wobec wolnego rynku*, w: *Chrześcijanin wobec zagadnień społecznych*, red. P. Andryszczak, Wydawnictwo Św. Stanisława Archidiecezji Krakowskiej, Kraków 2002, s. 54-70.
 25. *Dobro jako ratio cognitionis practicae i podstawa wyróżniania dziedziny praxis*, w: *Osoba i realizm w filozofii*, red. A. Maryniarczyk SDB, K. Stępień, seria: Zadania współczesnej metafizyki, nr 3-4, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2002, s. 233-244.
 26. *Embrion*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 3, Lublin 2002, s. 126-133.
 27. *Emotywizm*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 3, Lublin 2002, s. 138-140.
 28. *Bioetyka wobec współczesnych zagrożeń*, w: *Zrozumieć człowieka*, red. B. Szlachta, Instytut Praw Człowieka, Oświęcim 2001, s. 117-127.
 29. *Pojęcie osoby a zasada jakości życia we współczesnej bioetyce*, w: *Ocalić cywilizację – ocalić ludzkie życie*, red. Z. Morawiec, Kraków 2002, s. 53-64.
 30. *Wartość życia ludzkiego w ujęciu etyki personalistycznych*, „Seminare” 19(2003), s. 169-175.
 31. *Hildebrand Dietrich von*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 4, Lublin 2003, s. 447-452.
 32. *Emocjonalna odpowiedź na wartość podstawa życia moralnego*, w: *Konteksty podmiotowej świadomości*, red. E. Podrez, R. Moń, Seria: „Episteme” 29(2003), Olecko 2003, 91-100.
 33. *Hedonizm*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 4, Lublin 2003, s. 272-274.
 34. *Imperatyw kategoryczny*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 4, Lublin 2003, s. 786-788.
 35. *Błąd antropologiczny i jego skutki w bioetyce*, w: *Błąd antropologiczny*, red. A. Maryniarczyk SDB, seria: Zadania współczesnej metafizyki, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2003, s. 191-200.

36. *Etyczne granice transplantacji*, w: *Systemy bioetyki*, red. T. Biesaga, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2003, s. 185-196.
37. *Edmunda D. Pellegrino filozofia medycyny*, w: *Systemy bioetyki*, red. T. Biesaga, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2003, s. 9-22.
38. *Personalizm a pryncypializm w bioetyce*, w: *Podstawy i zastosowania bioetyki*, red. T. Biesaga, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2001 s. 43-55.
39. *Personalism versus principlism in bioethics*, w: „Forum Philosophicum” 8(2003) s. 23-34.
40. *Relatywizm moralny dehumanizacją życia*, „Cywilizacja” 6(2003) s. 34-42.
41. *Właściwe i niewłaściwe cele medycyny*, „Medycyna Praktyczna. Ginekologia i Położnictwo” 1(2004), s. 87-92; „Medycyna Praktyczna” 5(159) 2004, s. 20-25.
42. *Uzasadnianie norm moralnych w bioetyce*, „Medycyna Praktyczna. Ginekologia i Położnictwo” 2(30)2004, s. 7-10; „Medycyna Praktyczna” 6(160) 2004, s. 23-26.
43. *Status embrionu – stanowisko personalizmu ontologicznego*, „Medycyna Praktyczna” 7-8(161-162)2004, s. 28-31, przedruk: „Medycyna Praktyczna. Ginekologia i Położnictwo” 4(32)2004, s. 7-10 oraz w: *Bioetyka polska*, T. Biesaga (red.), WN PAT Kraków 2004, s. 257-264.
44. *Etyczna ocena pozyskiwania komórek macierzystych*, „Bioetyczne Zeszyty Pediatrii”, Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii 1(2003-2004), s. 86-97, przedruk w "Medycyna Praktyczna. Ginekologia i Położnictwo" 5(2004), s. 7-11 oraz przedruk jako: *Komórki macierzyste i klonowanie człowieka - nadzieje i zagrożenia*, "Medycyna Praktyczna" 10(2004), s. 21-25.
45. *O naukowym urządzaniu świata*, w: *Kultura wobec techniki*. Materiały z sympozjum z cyklu „Przyszłość cywilizacji Zachodu” zorganizowanego przez Katedrę Filozofii Kultury KUL, P. Jaroszyński i in. red. Lublin 2004, s. 135-146.
46. *Dobro pacjenta celem medycyny i podstawą etyki medycznej*, „Studia Philosophiae Christianae” UKSW 40(2004) 153-165.
47. *Kazuistyka*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin t. 5, Lublin 2004, s. 570-572.
48. *Konsekwencjonalizm*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozoficzna*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 5, Lublin 2004, s. 801-803.
49. *Bonum est faciendum czy persona est affirmanda?*, „Rocznik Wydziału Filozoficznego WSFP Ignatianum w Krakowie" 10(2002-2003), WAM, Kraków 2004, s. 130-137.
50. *Bioetyka początku życia Tadeusza Ślipko*, w: *Bioetyka polska*, T. Biesaga (red.), WN PAT Kraków 2004, s. 9-26.
51. *Bioetyka utylitarystyczna Zbigniewa Szawarskiego*, w: *Bioetyka polska*, T. Biesaga (red.), WN PAT Kraków 2004, s. 145-164.
52. *Usprawiedliwianie okrucieństwa*, "Diametros", Internetowe czasopismo filozoficzne, Dyskusja: *Czy człowiek musi być okrutny*, 24-26.09.2004.
53. *Czy człowiek jest zdolny do odpowiedzialności?* "Diametros", Internetowe czasopismo filozoficzne, Dyskusja: *Czy człowiek musi być okrutny*, 24-26.09.2004.
54. *Podmiotowość człowieka w okresie prenatalnym*, „Studia Ecologiae et Bioethicae”

- 2(2004), s. 213-218.
55. *Źródła ideologii aborcyjnej*, „Medycyna Praktyczna” 3(2005), s. 26-33.
 56. *Eutanazja – śmierć godna czy niegodna?* „Medycyna Praktyczna” 4(2005), s. 22-25.
 57. *Podmiotowość człowieka chorego i umierającego*, „Medycyna Praktyczna” 5(2005), s. 22-26.
 58. *Autonomia lekarza i pacjenta a cel medycyny*, "Medycyna Praktyczna" 6(2005), s. 20-24.
 59. *Zagrożenia sumienia lekarza*, „Medycyna Praktyczna” 7-8(2005), s. 18-21.
 60. *Etyczna ocena komercjalizacji medycyny*, „Medycyna Praktyczna” 9(2005), s. 19-23.
 61. *Podmiotowość osobowa i moralna pacjenta*, „Medycyna Praktyczna” 10(2005), s. 22-25.
 62. *Wobec uporczywej terapii*, „Medycyna Praktyczna” 11-12(2005), s. 22-26.
 63. *Bioetyka*, w: *Encyklopedia Bioetyki. Personalizm chrześcijański. Głos Kościoła*. red. A. Muszala, Polwen, Radom 2005, s. 54-62.
 64. *Jakość życia*, w: *Encyklopedia Bioetyki. Personalizm chrześcijański. Głos Kościoła*. red. A. Muszala, Polwen, Radom 2005, s. 218-221.
 65. *Samobójstwo aktem wyzwolenia czy samouniżczenia?* „Bioetyczne Zeszyty Pediatrii”, Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii 2(2005) nr 2, s. 124-129.
 66. *Sytuacja tomistycznej filozofii moralnej w Polsce*, w: *Philosophia Rationis Magistra Vitae*, red. J. Bremer SJ, R. Janus SF, t. 2, WAM, Kraków 2005, s. 57-67.
 67. *Etyka obowiązku I. Kanta, a etyka szczęścia Arystotelesa*, w: *Philosophia vitam alere*. Prace dedykowane ks. prof. Romanowi Darowskiemu SJ z okazji 70-lecia urodzin. S. Ziemiański SJ red. Ignatianum – WAM, Kraków 2005, s. 141-149.
 68. *Metaetyka*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozoficzna*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 7, Lublin, PTTA 2006.
 69. *Norma moralności*: w: *Powszechna Encyklopedia Filozoficzna*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 7, Lublin, PTTA 2006.
 70. *Ossowska Maria*, *Powszechna Encyklopedia Filozoficzna*, t. VII, PTTA, Lublin 2006, s. 889-892.
 71. *Wobec zgody domniemanej i zawłaszczania zwłok do transplantacji* „Medycyna Praktyczna” 1(2006), s. 20-24.
 72. *Kontrowersje wokół nowej definicji śmierci*, „Medycyna Praktyczna”, 2(2006), s. 20-23+28.
 73. *Etyka cnót w etyce medycznej*, „Medycyna Praktyczna”, 3(2006), s. 20-23.
 74. *Przysięga Hipokratesa a etyka medyczna*, „Medycyna Praktyczna” 7-8(2006), s. 20-25.
 75. *Kodeks Etyki Lekarskiej*, „Medycyna Praktyczna” 9(2006) s. 20-25.
 76. *Karta Pracowników Służby Zdrowia*, „Medycyna Praktyczna” 10(2006), s. 20-24.
 77. *Europejska Konwencja Bioetyczna*, „Medycyna Praktyczna” 11-12(2006), s. 24-28.
 78. *Przeciw ciasnym koncepcjom osoby i jej godności. Komentarz do referatu Dietera Birnbachera: Czy klonowanie reprodukcyjne narusza godność człowieka?*, „Logos i

Ethos” 1(2006) s. 27-47.

79. *Autonomia a dobroczynność*, W: *Etyka*, red. K. Kalka i A. Papuziński, Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz, 2006, s. 132-139.
80. *Osoba i natura w argumentacji bioetycznej*, w: A. Maryniarczyk (red.) *Substancja – Natura – Prawo naturalne*, PTTA, Lublin 2006, s. 411-418.
81. *Zagadnienia bioetyczne w nauczaniu Jana Pawła II*, w: T. Biesaga (red.) *Bioetyka personalistyczna*, WN PAT, Kraków 2006, s. 83-94; przedruk w: *Człowiek żyjący drogą Kościoła. Myśl antropologiczna Jana Pawła II*, red. R. Komurka, J. D. Szczurek, Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się”, WN UPJPII, Kraków 2008.
82. *Antropologia w encyklice Evangelium vitae*, w: T. Biesaga (red.) *Bioetyka personalistyczna*, WN PAT, Kraków 2006, s. 283-290.
83. *Antropologiczno-etyczne przyczyny kryzysu rodziny i postaw wobec dziecka*, „Zeszyty Bioetyczne Pediatrii” 3(2006) nr 3, s. 35-40.
84. *Godność i podmiotowość człowieka a eutanazja*, „Resovia Sacra. Studia Teologiczno-Filozoficzne Diecezji Rzeszowskiej”, 13(2006), s. 159-170.
85. *Spór o moralny status człowieka w okresie prenatalnym*, „Medycyna Praktyczna Ginekologia i Położnictwo” 1(2007), s. 9-13.
86. *Warunek świadomej zgody i etyczne granice eksperymentu*, „Bioetyczne Zeszyty Pediatrii” 4(2007), nr 4, s. 28-33.
87. *Relatywizm etyczny*, *Powszechna Encyklopedia Filozoficzna*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 8, Lublin, PTTA 2007, s. 718-720.
88. *Sumienie*, *Powszechna Encyklopedia Filozoficzna*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 9, Lublin 2008, s. 267-270.
89. *Sytuacjonizm etyczny*, *Powszechna Encyklopedia Filozoficzna*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 9, Lublin, 2008, s. 293-296.
90. *Godność a wolność w antropologii Karola Wojtyły* w: *Ku rozumieniu godności człowieka*, G. Hołub, P. Duchliński (red.), Seria: Studia z bioetyki, t. 4, WN PAT Kraków 2008, s. 65-76.
91. *Błąd antropologiczny oraz zagrożenia życia i cielesności człowieka*, w: *Ku rozumieniu godności człowieka*, G. Hołub, P. Duchliński (red.), Seria: Studia z bioetyki, t. 4, WN PAT Kraków 2008, s. 251-160.
92. *Czy lekarz może omówić pacjentowi pomocy?* Pierwsze sympozjum z cyklu „Dylematy etyczne w praktyce lekarskiej”, P. Gajewski, T. Biesaga, M. Żelichowski, „Medycyna Praktyczna” 9(2008), s. 124- 125.
93. *Leczenie pacjenta – obowiązek czy przywilej lekarza? Z perspektywy etycznej*, „Medycyna Praktyczna” 9(2008), s. 131- 133.
94. *Klauzula sumienia w etyce medycznej*, „Medycyna Praktyczna”, 12(2008), s. 132 – 136.
95. *Cel czy nakaz racją działania moralnego*, w: *Spór o cel. Problematyka celu i celowościowego wyjaśniania. Zadania współczesnej metafizyki*. red. A. Maryniarczyk, PTTA, Lublin 2008, s.185-196.
96. *Diagnostyka prenatalna a selekcja eugeniczna*, „Życie i Płodność” 2/4(2008), nr 5, s. 71-76

97. *Trudny dar ratujący życie*, „Medycyna Praktyczna 1(2009), s. 142-144.
98. *Bioetyka na Papieskiej Akademii Teologicznej*, w: *Historia i przyszłość bioetyki*, red. J. Brusilo, WN PAT, Kraków 2009, s. 25-38.
99. *Debata: czy istnieje Krakowska Szkoła Antropologiczna*, w: *Krakowska szkoła antropologiczna*, red. J. Kupczak OP, J. Majka, WN PAT 2009, s. (73-91), s. 80-81, 83, 85.
100. *Dobro i zło w kulturze współczesnej*. Ankieta redakcyjna, „Perspektywy Kultury”. Pismo Instytutu Kulturoznawstwa WSFP Ignatianum w Krakowie, 1(2009), nr 1, s. (7-36), 19-21.
101. *Edukacyjna rola Powszechnej Encyklopedii Filozofii*, w: *Spór o rozumienie filozofii*. Zadania współczesnej metafizyki t. 11, A. Maryniarczyk (red.), PTTA, Lublin 2009, s. 253-258.
102. *Etyka Władysława Biegańskiego* w: *Dr Władysław Biegański – Częstochowianin Stulecia – patron współczesnych lekarzy*, Beata Zawadowicz (red.), Częstochowa 2009, s. 47-54.
103. *Godność a wolność w antropologii Karola Wojtyły* w: *Krakowska szkoła antropologiczna*, red. J. Kupczak OP, J. Majka, WN PAT 2009, s. 49-56.
104. *Karola Wojtyły poszukiwania etyki w Wykładach lubelskich*, w: *Historia i przyszłość bioetyki*, red. J. Brusilo, WN PAT, Kraków 2009, s. 65-74.
105. *Kiedy lekarz może pozwolić choremu umrzeć?* Drugie sympozjum z cyklu „Dylematy etyczne w praktyce lekarskiej”. Wprowadzenie (z P. Gajewskim), „Medycyna Praktyczna” 2009, nr 9(223), s. 133-134, Głosy w dyskusji, Tamże, s. 167-177. s. 167-168.
106. *Komercjalizacja medycyny a autonomia lekarza*, „Gazeta AMG” Miesięcznik Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku, 19(2009), nr 6(222), s. 26-28.
107. *Status człowieka w okresie prenatalnym i jego prawa*, „Rocznik Wydziału Filozoficznego” WSFP Ignatianum w Krakowie, 15(2009), s. 18-29.
108. *Tadeusza Ślipko uzasadnienie norm chroniących przyrodę i zwierzęta*, w: *Życie etycznie żyć etyką* R. Janusz (red.), WAM, Kraków 2009, s. 51-58.
109. *Twórca personalizmu realistycznego*, w: *Testi Joannis Pauli II*, S. Koperek (red.), WN PAT, Kraków 2009, s. 217-232.
110. *Choroba – krytyczny moment w relacji między Bogiem a człowiekiem*, w: *Kapelan szpitalny i zespoły medyczne we wspólnej posłudze przy chorych*, Medycyna Praktyczna, Kraków 2010, s. 75-82.
111. *Dylematy etyczne w praktyce lekarskiej: Czy lekarz może tworzyć i niszczyć ludzkie embriony?* Głosy w dyskusji, „Medycyna Praktyczna” 6(2010).
112. *Etos medyczny a kontrakt handlowy*, „Medycyna Praktyczna” 5(2010), s. 128-132.
113. *Rola sumienia lekarza w praktyce medycznej*, „Medycyna Praktyczna” 10(2010), s. 122-125, oraz jako *Sumienie lekarza w decyzjach rezygnacji z uporczywej terapii*, „Życie i Płodność” 4/4 (2010), nr 13, s. 13-20.
114. *Rehabilitacja roli uczuć w życiu moralnym w ujęciu Dietricha von Hildebranda*, w: *Osoba i uczucia*. Zadania współczesnej Metafizyki t. 12, red. A. Maryniarczyk, PTTA, Lublin 2010, s. 319-330.

115. *Spór o właściwości prawdy: relatywizm – absolutyzm, Zadania współczesnej Metafizyki* t. 13, red. A. Maryniarczyk, K. Stępień, P. Gądek, PTTA, Lublin 2011, s. 299-314.
116. *Karola Wojtyły poszukiwanie podstaw etyki w Wykładach lubelskich*, w: *Jan Paweł II. Posługa myślenia. Studia nad myślą Jana Pawła II*, t. 9, red. J. Kupczak, D. Radziechowski, WN UPJPII, Kraków 2011, s. 99-107.
117. *Ossowska Maria*, w: *Encyklopedia Filozofii Polskiej*, t. 2, red. Andrzej Maryniarczyk, PTTA, Lublin 2011, s. 290-293.
118. *Personalizm etyczny Karola Wojtyły*, w: *Encyklopedia Filozofii Polskiej*, t. 2, red. Andrzej Maryniarczyk, PTTA, Lublin 2011, s. 328-330.
119. *Zagrożenia sumienia w demokracji*, w: *Prawa człowieka i świat wartości. Human Rights and the World of Values*, red. Ryszard Moń, Andrzej Kobyliński, UKSW, Warszawa 2011, s. 25-36.
120. *Osoba a normy etyczne*, w: *Spór o osobę w świetle klasycznej koncepcji człowieka*, P. St. Mazur (red.), WAM, Kraków 2012, s. 113-121.
121. *Spór o dobro moralne: hedonizm - eudajmonizm - personalizm*, w: *Spór o dobro. Zadania współczesnej metafizyki* t. 14, red. A. Maryniarczyk, PTTA, Lublin 2012.
122. *Prawo do życia a inne uprawnienia*, „Życie i Płodność” 6(2012), nr 18, s. 75-84.
123. *Personalizm realistyczny a personalizm transcendentálny w sporze o uzasadnianie norm moralnych*, w: *W kręgu inspiracji personalizmu etycznego: Ślipko – Tischner – Styczeń*, red. P. Duchliński, WAM, Kraków 2012, s. 133-142.
124. *Autonomia a godność osoby*, w: *Od autonomii osoby do autonomii pacjenta*, G. Hołub, P. Duchliński, T. Biesaga red., Wydawnictwo Św. Stanisława BM, Kraków 2013, s. 165-183.
125. *Od autonomii osoby do autonomii pacjenta*, G. Hołub, P. Duchliński, T. Biesaga red., Wydawnictwo Św. Stanisława BM, Kraków 2013, s. 165-183.
126. *Normana Forda ewolucja poglądów w kwestii początku człowieka w okresie prenatalnym*, w: *Wokół genezy człowieka*, red. P. S. Mazur, WAM, Kraków 2013, s. 113-125.
127. *Potencjalność wewnętrzna i uprawnienia etyczne embrionu ludzkiego*, w: *Dynamizm – dynamizm ludzki – dynamizm osoby*, P. St. Mazur red., Akademia Ignatianum WAM, Kraków 2014.
128. *Godność osoby ludzkiej a normy etyczne*, w: *Spór o naturę ludzką, Zadania współczesnej metafizyki* t. 16, A. Maryniarczyk red., PTTA, Lublin 2014, s. 567-583.
129. *Tendencje zagrażające stosowaniu klauzuli sumienia w praktyce medycznej*, w: *Klauzula sumienia w praktyce lekarskiej*, red. S. Bednarz, Wyd. Komisja Etyki Okręgowej Rady Lekarskiej w Krakowie, Kraków 2014, s. 16-25.
130. *Zagrożenia sumienia w demokracji*, w: *Młodzież w przestrzeni wolności. W poszukiwaniu odpowiedzi na zmiany ustrojowe po roku 1989*, R. F. Sadowski red., Towarzystwo Naukowe Franciszka Salezego, Warszawa 2014, s. 95-108.
131. *Postęp czy kryzys współczesnej bioetyki?* w: *W kręgu etyki klasycznej. Inspiracje i kontynuacje. Prace dedykowane profesorowi Tadeuszowi Ślipce z okazji 95. rocznicy urodzin*, red. P. Duchliński, D. Dańkowski SJ, WAM, Kraków 2014, s. 147-166.

132. *Godność ludzkiego życia i umierania*, w: *Spór o początek i koniec życia ludzkiego*, Zadania współczesnej metafizyki t. 17, red. A. Maryniarczyk, A. Gudaniec, Z. Pańpuch, PTTA, Lublin 2015, s. 487-506.
133. *Bioetyka* w: *Leksykon socjologii moralności. Podstawy – teorie – badania - perspektywy*, red. Janusz Mariański, Nomos, Kraków 2015, s. 50-56.
134. *Etyka medyczna*, w: *Etyka, cz. II, Filozoficzna etyka życia społecznego*, red. St. Janeczek, A. Starościc seria: Dydaktyka filozofii, t. V, KUL, Lublin 2016, s. 237-261.
135. *Mistyka i metafizyka w antropologii Karola Wojtyły*, w: *Wokół antropologii Karola Wojtyły*, Zadania metafizyki t. 18, red. A. Maryniarczyk SDB, P. Sulenta, T. Duma, PTTA, Lublin 2016, s. 59-72.
136. *Godność osoby ludzkiej jako źródło normy personalistycznej*, w: *Wokół antropologii Karola Wojtyły*, Zadania współczesnej metafizyki t. 18, red. A. Maryniarczyk SDB, P. Sulenta, T. Duma, PTTA, Lublin 2016, s. 219-23
137. *Spór o klauzulę sumienia lekarzy w Polsce*, w: *Primum philosophari. Opuscula Antonio Siemianowski dedicata*, [„Opuscula Dedicata” t. 11], red. J. Grzeszczak, K. Stachewicz, Wyd. UAM, Poznań 2016, s. 283-299.
138. *Komercjalizacja medycyny a autonomia lekarza*, w: *Humanizm chrześcijański w medycynie*, red. Grażyna Świątecka, Via Medica, Gdańsk 2016, s. 29-37.
139. *Deformacje sumienia. Pseudonormy w ujęciu Dietricha von Hildebranda*, „Logos i Ethos”, 2017, nr 1(144), s. 115- 137.
140. *Reinterpretować czy porzucić harwardzką definicję śmierci?* w: *Człowiek na granicy istnienia. Dyskusje o śmierci mózgowej i innych aspektach umierania*, G. Hołub, P. Duchliński red., Akademia Ignatianum, Wyd. WAM, Kraków 2017, s. 85-104.
141. *Współczesny renesans Arystotelesa etyki cnót*, w: *O metafizyce Arystotelesa*, Zadania współczesnej metafizyki t. 19, red. A. Maryniarczyk SDB, N. Kunat, Z. Pańpuch. PTTA, Lublin 2017, s. 479-498.
142. *Karola Wojtyły krytyka koncepcji osoby Maxa Schelera*, „Logos i Ethos” nr 1, 2018, s. 1-17.
143. *Primum ethicum et primum anthropologicum et primum metaphysicum conventuntur*, „Seminare. Poszukiwania naukowe”, t. 39, nr 3, 2018, s. 1-26.
144. *Cnoty w praktyce medycznej w ujęciu Edmunda D. Pellegrino*, w: *40 lat filozofii w uczelni papieskiej w Krakowie*, red. Jarosław Jagiełło, WN UPJPII, Kraków 2018, s. 167-192.
145. *Natura osoby ludzkiej a ulepszanie człowieka*, w: *Ulepszanie człowieka. Perspektywa filozoficzna*, red. G. Hołub, P. Duchliński, Wyd. AIK, Kraków 2018, s. 169-198.
146. *Etyka i moralność w medycynie XXI wieku – wyzwania i zagrożenia*, w: *Wyzwania i zagrożenia bioetyczne XXI*, red. Wł. Sinkiewicz, R. Grabowski, Komisja Bioetyczna BIL, Bydgoska Izba Lekarska, Bydgoszcz 2018, s. 42-61.
147. *Etyka hipokratejska wobec innych nurtów etyki medycznej*, „Seminare” 40(2019), nr 2, s. 39-50.
148. *Ulepszanie biologiczne i techniczne człowieka a doskonalenie moralne* [w:] *Ulepszanie moralne. Perspektywa filozoficzna*: Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, Kraków 2019, s. 175-192.

149. *Eugenika w propozycjach legalizacji prawa do zdrowej reprodukcji*, „Logos i Ethos” 50(2019) nr 2, s. 27-46.
150. *Deformations of conscience Pseudonorms in Dietrich von Hildebrand's approach*, „Logos i Ethos” Special issue, 2019, pp. 109–130.
151. *Etyka medyczna, ale jaka?* w: *Doktor Władysław Biegański – polski Hipokrates*, red. Beata Zawadowicz, Częstochowa 2019, s. 251-262.
152. *Human subjectivity in the prenatal period*, “Studia Ecologiae et Bioethicae”, t. 18, nr 5, 2020, s. 137-141.
153. *Autoteleologia osoby a teleologia natury w antropologii Karola Wojtyły*, „Logos i Ethos” 53(2020), nr 1, s. 77–95.
154. *Roberta Spaemanna próba przywrócenia myślenia teleologicznego we współczesnej filozofii*, „Logos i Ethos”, 54(2020), nr 2, s. 41-62.
155. *Teleologia natury ludzkiej i autoteleologia osoby a ulepszanie poznawcze człowieka*, w: *Ulepszanie poznawcze człowieka. Perspektywa filozoficzna*, red. P. Duchliński, G. Hołub, WN AIK, Kraków 2021, s. 243-258.

Opracował w r. 2022: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB